

Per keturis kontinentus išsišakojusi, veikia Pasaulio Lietuvių Bendruomenė lietuvių chartos ir savo konstitucijos ribose. Šie dokumentai nustato tik patius principinius bendruomeninės veiklos bruožus, palikdami plačią laisvę atskiriems kraštams, kurie, savo veiklai saistyti, turi savo nuostatas. Kai prieš 20 metų Vokietijoje suformuota PLB idėja naujos išievojės bangos buvo išnešioja po visą laisvajai pasauli, krito į labai įvairią dirvą. Buvo kraštų, kuriems bendruomeniniai rėmai tiko beveik be pakeitimu. Tokių laimingųjų tarpe buvo ir Kanada. Organizacinis laikotarpis čia buvo neilgas. Pradžioje sudarytas KLB statutas, paremtas pilnu demokratiniu balsavimo principu ir vienalyte vadovybe, per beveik 20 metų įrodė savo tinkamumą. Tuo tarpu kai kaikiurių kitų kraštų statutai dėl savo netinkamumo krašto sąlygoms metai po metų ardo bendruomeninių suvažiavimų eiga.

Su tomis mintimis pasitinkame metinę KLB krašto tarybos sesiją, susirenkančiąją Torontoe spalio 18 d. Ta proga pažvelkime į jos darbus. Prieš vienerius metus, po naujųjų rinkimų, Bendruomenės valdybos vairą perėmė viduriniojos kartos atstovas, su brendęs išeivijoje. Jeigu eileje kitų kraštų viduriniojos kartos asmenys, patekę ar dar nepatekę į vadovaujantias vietas, turi linkimo tuoj pat savo nuomonėmis išsiskirti nuo vyresniųjų ir pradėti "kautynes", Kanadoje tai nevyko — prie to paties stalo susėdę ir sidabruojamam galvom veikėjai šalia tų, kurie krašto tarybos rinkimų metu buvo netgi perjaunū būti renkamais, ir viduriniojos kartos atstovai. Palikę visas partines klumpes už durų, jie sprendė ne tai, kaip nepažeisti vienos ar kitos grupės didybės, bet kaip patarnauti bendram lietuviškam reikalui. Anot garsojo J. F. Kennedžio posakiu: svarstė ne ką kiti blogai padarę, bet žiūrėjo, kad patys ką nors gero padarytų.

Buvusiai krašto valdybai kalendorinės datos padiktavo darbą: dalyvavimą pirmame pasaulio lietuvių jaunimo kongrese, Kanados šimtmečio minėjime, pasaulinėje parodoje ir sukvatviniuos Lietuvos nepriklausomybės parengimuose. Dabartinė krašto valdyba darbą pradėjo ramioje šeimos metų atmosferoje ir pagrindinį dėmesį kreipė į vidaus, t.y. Kanados Lietuvių Bendrumo konferencijas. Už savųjų ribų, šalia dalyvavimo veiksmių šaukiamose konferencijose, ji beveik atbaigė pereitos valdybos pradėtą darbą – įruošimą pastovaus lietuvių skyriaus Kanados centriniamės valstybiniam muziejui Otavoje. To skyriaus atidarymas įvyks sekantiais metais, dar tos pačios valdybos kadencijoje.

Artimiausios ateities planuose, t.y. 1970 m. nesimato platesnių pasaulio lietuvių bendruomenės įvykių, jeigu neskaityti Lietuvių Kalinkų Mokslo Akademijos suvažiavimo Toronte, kurį organizuoja pati Akademia. Tuo būdu pagrindinis ateinančių metų bendruomeninis darbas bus pratęsimas šeimos ir švietimo metu akcijos. Šiais metais pradėtas kelti susidomėjimas mūsų šeima ir mokykla dėl laiko stokos ne tik Kanadoje, bet ir visuose kituose kraštuose dar neįsisiūbavo. Jeigu mokyklose ir buvo pradėti kiaurienės didesni užsiėmimai, tai šeimų reikalai beveik nepajudėjo. O tai yra dalykai, kurių išjudinimas turėtų prasidėti netiek iš viršūnių, kiek iš apačios, iš pagrindinių celiu — pačių šeimų ir šalia jų stovinčių Bendruomenės apylinkių. Tai vertėtų šiame KLB krašto tarybos suvažiavime apspausyti.

Kitas platesnio apmąstymo reikalingas klausimas yra šalpos reikšmės visos Kanados mastu, svarstant ne tik vidaus, bet ir užjūrių šalpą, įskaitant tautiečius Lietuvoje ir Vasario 16 gimnaziją. Tuo tarpu platesnės šalpos organizaciniai reikalai Kanadoje yra atsidiūrę "būti ar nebūti" būklėje. Reiktų tą situaciją vienaip ar kitaip išspręsti.

Galutinio KnaDOS lietuvių atsakymo laukia ir į neaiškumus patekęs antrasis pasaulio lietuvių jaunimo kongresas. Yra daug nuomonių, ne tik KnaDoje, bet ir JAV, kad ši jaunimo kongresa turėtų ruošti KnaDOS lietuvių. Atrodo, kad ir krašto valdyba to nesibaido. Jeigu JAV-se šis reikalas yra užkliuvęs dėl darbininkų stokos, tai KnaDoje pagrindinė kliūtis būtų lėšos, reikalingos neturintųjų kraštu jaunimo atstovams į S. Ameriką atgauti. Bet argi jau iš tikrųjų KnaDoje negalima suorganizuoti kelių dešimčių tūkstančių, reikalingų šiam reikalui? Sakysime, kiekvienas tautietis galėtų apsidėti maža mėnesine auka tam reikalui arba mažiau mokesčių nuo sumų. Išeidžiama pasilinksminimams.

Pagaliu dēmosio šaukusi ir Kanados Lietuviu Fondu reikalai. Kad ir atsiškyrusi nuo Bendruomenės, ši institucija visdėlto operuoja iš visuomenės surinktais pinigais. Kiek ilgai, dolerio vertei krintant, laikysime banke užšaldytus keliasdešimt tūkstančių dolerių? Netgi nesigirdi, kad būtų paskirstys 1968 m. pelnas, o jau baigiasi 1969-tiesi. Jeigu negalime nieko geriau padaryti, pasekime gražiui JAV Lietuviu Fondu pavyzdžiui. O jei ir to negalime, surenkime tais pinigais pasaulio lietuvių jaunimo kongresa Toronto. Į jaunima investuotas pinigas bus svaresnis už viską. A. R.

Montrealio policininkų ir gaisrininkų nelegalus streikas šešiolikai valandų miestą buvo atidavęs jauniems vandalams ir kriminaliniams nusikaltėliams. Kvebeko teisingumo ministeris R. Paul buvo priverstas prašyti federacinę vyriausybę atsiųsti Montrealin karius, provincijos policininkus ir RCMP. Provincinis parlamentas priėmė įstatymą, įsakantį streikininkams tuojau pat grįžti į darbą. Pasinaudodami policijos streiku, nusikaltėliai apiplėšė 10 bankų, taksių vairuotojai sudegino Murray Hill firmos, palaikančios susisiekti tarp Montrealio ir tarptautinio aerodromo, garažą, separatistinio plauko jaunieji vandalai daužė krautuvių langus, padeginėjo pastatus ir vogė prekes. Spėjama, jog padaryti nuostoliai siekia apie \$12 milijonų, nes vien tik langų įstiklinimas pareikalavo apie \$2 milijonų. Streiko priežastis — daugeli mėnesių uždelstas algų pakėlimo sutarties pasirašymas. Montrealio policininkų ir gaisrininkų atlyginimas yra beveik \$2.000 mažesnis, negu Toronto. Taigi, streikai vis turėjo rimtą pagrindą, tačiau nusikaltimu tenka laikyti sąmoningą radijo siųstuvų užblokavimą, kad jais negalėtų naudotis Montrealin permiesti provincinės policijos vienetai.

Chaosu metu buvo nušautos vienos provincinis policininkas ir pas gydytojų bandęs išlaužti nusikaltėlis. J. P. Beaudry, Kvebeko pramonės ministeris, jau konstatavo, kad viena užsienio firma sustabdė planus pastatyti už \$10 milijonų fabriką 90 mylių atstume nuo Montrealio. Panašiai gali pasiegti ir kitos firmos, investacijos pasirinkdamos Ontario provinciją. Montrealio burmistras J. Drapeau pareikalavo atitraukti kariuomenę iš Montrealio, bet susilaukė neigiamo atsakymo. Montrealio apsaugą perėmęs Kvebeko provincinės policijos vadas M. St. Pierre pareiškė, jog naują chaosą gali sukelti ligoninių personalo, mokytojų ir elektros tinklo tarnautojų streikai. Daug kritikų burmistrui J. Drapeau pataria uždaryti milijonus nuostolių nešančią Montrealio metinę parodą ir tuos dolerius panaudoti miesto tarnautojų algoms padidinti.

Naujosios Kinijos komunistinė žinių agentūra nutarė atidaryti savo biurą Otavoje, kur jis buvo uždarytas 1966 m. Otavon ji vėl atsiųs savo korespondentą Pu Chao-min su žmona ir vertėju. Šiam asmeniui rūpi ne žinios, bet špionažas. RCMP naujas vadas W. L. Higgitt įspėjo federacinę vyriausybę iki minė

Chaosu metu buvo nušautos vienas provincinis policininkas ir pas gydytojų bandęs išlaužti nusikaltėlis. J. P. Beaudry, Kvebeko pramonės ministeris, jau konstatavo, kad viena užsienio firma sustabdė planus pastatyti už \$10 milijonų fabriką 90 mylių atstume nuo Montrealio. Panašiai gali pasielgti ir kitos firmos, investacijoms pasirinkdamos Ontario provinciją. Montrealio burmistras J. Drapeau pareikalavo atitraukti kariuomenę iš Montrealio, bet susilaikė neišgiamo atsakymo. Montrealeio apsauga perėmė Kvebeko provincinės policijos vadas M. St. Pierre pareiškė, jog naują chaosą gali sukelti ligoninių personalo, mokytojų ir elektros tinklo tarnautojų streikai. Daug kritikų burmistrui J. Drapeau pataria uždaryti milijonus nuostolių nešančią Montrealeio metinę parodą ir tuos dolerius panaudoti miesto tarnautojų algoms padidinti.

Naujosios Kinijos komunistinė žinių agentūra nutarė atidaryti savo biurą Otavojai, kur jis buvo uždarytas 1966 m. Otavon ji vėl atsiųs savo korespondentą Pu Chiao-min su žmona ir vertėju. Šiam asmeniui rūpi ne žinios, bet spionazas. RCMP naujasis vadovs W. L. Higgett įspėjo federacinę vyriausybę iki mini-

Rudenėjanti gamta Kanados šiaurėje, mėgstama medžiotojų ir žvejų

Nuotr. Vyt. Maco

Žurnalistų įspūdžiai, paskelbti Prancūzijos spaudoje • "Vilniui, Lietuvos sostinei, viską davė socialistinė sistema, išskyrus trūkstamus dalykus"

Pierre ir Renée Gosset paskelbė savo ispūdius iš sovietinės Lietuvos š.m. rugsėjo 2 d. laikraštyje "Dernieres Nouvelles d'Alsace". Čia pateikiame laisvą vertimą. Red.

Kodėl toje kolchozinėje, t.y. laisvoje Vilniaus rinkoje vieną pusę prekystalių nepatraukia pirkeju, o kita negali apsiginti nuo besiveržiančių šeimininkių? Pirmoj pusėj stovi moterys, atkeliavusios 30 km. su šviežiom daržovėm, vėsiom, braškėm, o antroji matyti buroakai, bulvės, kopūstai. Svarbiausia — kaina. Pomidorų kilogramas sezono metu kainuoja net 4 rublius! Prancūziška valiuta — 25 frankai (apie 5 dol.). Už du kilogramus pomidorų gal skristi į šitą valandą moderniausiu „Aeroflot“ lėktuvu.

Prisimenu gruziną su ūsais, pardavinėjantį pomidorus mažoje Maskvos rinkoje. Jis išskrenda iš Tifliso anksti rytą lėktuvu "Tupolev 124" su pomidorų pintine, sveriančia 20 kg. Kaip keleivis, jis turi teisę gabenti tą lėktuvu nemokamai. Vakare jis grįžta su tuščia pintine į namus, o sekantį rytą vėl skrenda Maskvon su pilna pintine pomi-

ntrealyje

Kvebeko provincija planuoja sustiprinti imigrantų telkimą. Pastaraisiais metais iš visų ateinusių Kanadon Kvebeką pasirinkdavo tik 25%, kurių 90% norėdavo jungtis prie angliškai kalbančiųjų. Pagrindinius imigrantų telkimo centrus Kvebeko vyriausybė žada įsteigti Prancūzijoje ir pietinėje Europoje, kurios kultūra yra artimesnė Kvebekui. Pirmiausia bus telkiami profesionalai ir specialybės turintys darbininkai. Kvebeko provincinis parlamentas priims specialų įstatymą, mažinantį suvaržymus imigrantams įsijungti į gydytojų, dantų gydytojų, inžinierių ir teisininkų būles. Pakaks specialios komisijos išlaikyti egzaminus žodžiu, o bus leista verstis sava profesija, įsigyta Europoje.

Prancūzų kalbos klausimą Kvebeko provincijoje tiria La Valio universiteto dekanas J. D. Gendron vadovaujama komisija. Premjeras J. Bertrandas pareiškė, jog idealiausia būtų Kvebeko vartoti tik prancūzų kalba, bet taiogi negalima užmiršti, (Nukelta į 8-tą psl.)

doru. Visa kelionė, ten ir atgal, tik 4 valandos. Tai kelionė kaip ruožu Kasablanka - Paryžius - Kasablanka, kad galėtum parduoti Pigalle gatvėje 20 kg. pomidoru.

Nuoma ir rožē
 Šī ryta Vilniaus rīnkoje lietu-
 vē šeimīnīnkē už buto (yra ir
 šiltas vanduo) nuomos suma ga-
 lės nusipirkti 17 citrinų. Viena
 citrina — dvi nuomos dienos!
 Čia matyti sovietinių planuoto-
 jų mintis: žemos kainos būti-
 niems reikmenims, augstos —
 nebūtinėms. Lietuvis moka 20
 kapeikų už kepalėlį duonos, 77
 kp. už pieno dėžutę. 20 kp. —

už 100 gr. dešrą. Bet jis turi mokėti 1.30 rb. už rožę, išstatytą kitoje rinkos pusėje ir įvyniotą į permatomą popierių. Tai dvi valandos darbo paprastam darbininkui, viena savaitė nuomos. Sov. Sąjungoj, kaip ir kitur, rožės nėra auginamos darbininkams.

Vietinis atlyginimas vietinėje provincijoje – apie 100 rb. Mokytojas gauna 140 rb., prisiūretojas – 250, darbų vadovas – 500, Vilniaus burmistras – 600 rb. Vienas vienos kapeikos daugiau. Vidutinis lygio Vilniaus gyventojas Galkauskas su žmona uždirba apie 220 rb. Iš tos sumos 12 rb. eina mokesčiams (nedaugiau kaip 13% ir akademikams, ir valdininkams, ir rašytojams, ir mokslininkams, ir generolams, ir valdžios elitui; dėlto atsiranda didelis skirtumas tarp turtingųjų ir proletarijų; to nėra kapitalistinėje santvarkoje). Nuoma

uz dviejų kambarių ir virtuvės butą, unijos paskirtą Galkauskam ir jų dviem vaikams pagal jam reikalavimus, apskaičiuota labai tiksliai: 5% gaunamo atlyginimo. Sumokėjo 140 rb. už maistą, Galkauskai galės sutaukinti bent geršai mėnesiais 50

pyti, bet geras mēnesiņš, 30
rb. brauzamiņš. Bet čia ir atsi-
veria praraja tarp būtiņu ir ne-
būtiņu reikmenų. Prastos rū-
šies eilutē, jau apglamžyta lan-
ge, kainuoja 125 rb, vilnonis
apsiaustas 100-150 rb. Pirkėjui
nieka toks pasirinkimas: menkos
rūšies sovietiški bataukai, ožkos
bataukai, kartonas, taip pat labai
daugos, tiesiog juokingos koky-
bės, — arba importuoti batai,
pvz. iš Vengrijos, kurie kainuo-
ja 40 rb. Taigi, kitoje prarajos
pusėje, kuri neprieinama Gal-
skauskams, sudėti ne tiktai nebū-
tini, bet ir paprasti, malonūs
reikmenys. Skirtumas tarp jų
Sov. Sąjungoje išnyksta. Visa
tai matant, staiga paaiskėja prie-
pastas to pilko tono, lūdnio, at-
grasancio, ačiū Dievui, neįmano-
mo pasekti net sovietinio gyve-
nimo satelitams.

Sovietinė sistema pasitenkina

aprupinimu būtinaisiais dalykais: darbo, buto, pensijos, grupinių atostogų, gydymo, ligoninių, vaistų, švietimo. Tai nėra menki dalykai, bet tai ir viskas. Sovietinis gyventojas, norėdamas bent kiek praskaidrinti pilką savo egzistenciją, jaučiasi priverstas "išduoti" minėtą sistemą, nes turi eiti į paralelines rinkas, įsieškoti rožes už 1,30 rub., įvairių "progu", kurių čia netruksta, nes atgabenama prekių, atrodo, iš Lenkijos. Pvz. naujas škotiškas megztinis kainuoja 36 rub., t.y. dvi su puse savaitės darbo. Anglei, kuri būna perkusi naują megztinį ir nešiojusi, užteko 4 valandų darbo.

Mūsų pažįstamas studentas vakar sakė: "Kas gali įrodyti, kad megztinis, rožė vazoje, automobilis yra būtini reikmenys žmogui?"

Klientas visur kenčia
Kai paklausa nuolat būna didesnė už pasiūlą, pirkėjas visuo-
met nukentčia. Jis nuolankiai
ima tai, kas duodama. Restora-
ne yra valgių sąrašas su 30 pa-
tiekalų, bet mažiausia 20 jų vi-
suomet trūksta. Prekės, išstaty-
tos parduotuvių languose, ne-
gaunamos jų viduje. Dėlto yra
planuojamas užrašas rusiškai
raidėmis: "Ką matoš lange, ne-
prašykite parduotuvėje". Dėlto
visoj Rusijoj pranyko žodis
"pirkti". Ten sakoma: "rasti",
"gauti". Vyrai ir moterys, eida-
mi rytais į miestą, niekad neuž-
miršta pasiimti savyntoj tinkelio
ar maišelio netikėtai rastom
prekėm. Tai vadinama
"avoska" — o gal?

Štai, prie mūsų viešbučio porceliano krautuvė su šviesia iškaba. Tai retas dalykas. Lange išstatyti nuostabios kokybės keramikos išdirbiniai. Jau trys dienos laukiame, kada atsivers tos parduotuvės durys. Bet čia niekas nestoja eilėn.

Elēs, ellēs . . .
Niekas ir niekad neišmatuos
sovietinių žmonių energijos,
prarastos per 20 metų stovint ei-
lėse ir davusios tik vidutinių re-
zultatų. Dar ir šiandieną did-
žiosiose parduotuvėse pirkėjas
turi stovėti eilėje, kad "gautų"
silikį. Antra kartą jis turi sto-
vėti eilėje prie kasos, kad gale-
tų užmokėti, ir trečia kartą —
kad gautų prekę. Norėdamas
pirkti kitką, jis turi pradėti tą
pačią procedūrą iš naujo.
Tardamiesi, ar eti i restora-
ną "Arbat", pasitrukėme tru-
puoti į šali, kad neužventkime
šeimui. Už pusės minutės užpa-
kalų mūsų į eilę atsisotja dvi
šeimos. Jos manė, kad mes lau-
kiame eilėje, tad ir prisijungė.
O jeigu laukiama, reiškia, kad
reikia laukti ir apsimoka laukti.
(Bus daugiau)

KOMUNISTINĖ KINIJA SUTIKO PRADĖTI DERYBAS SU SOVIETŲ SĄJUNGA sienų klausimu Pekinge, bet data tebėra nenustatyta. Sovietų teigimu, abiejų kraštų užsienio reikalų ministrų pavaduotojų pasitarimai greičiausiai bus pradėti spalio 20 d. Kinijos vyriausybė savo poziciją atskleidė kruopščiai paruoštu raštu, pripažįstančiu carinės Rusijos primastes sienų sutartis. Šis raštas betgi kaltina Sovietų Sąjungą Lenino pažadų sulaužymu, Kinijos teritorijos grobimu ir suokalbui su kitais kraštais pasidalinči Kinija. JAV ir Japonija Kinijos nuosavybę nepripažįsta Formozos, Indija — Tibetą. Sovietų Sąjunga kinietiška žeme nelaiko teritorijos į šiaurę nuo didžiosios sienos. Kinija skelbia neturinti eks-pansinių tikslų kaip Sovietų Sąjunga, atsintusi gausius kariuomenės dalinius ir Mongolijos liau- ●

dies respublika, šimtus tūk- jungos.

tančių karių okupuoti Čekoslovakiją. Ne Kinija, bet Sovietų Sąjunga savo galybė rodo Rytų Europoje, Viduržemio jūroje, Indijos ir Ramiajame vandenyne. Toks atviras rašto tonas įtaigoja, jog derybos sienų klausimu bus kietos. Rašte pabrėžiama, kad kiniečiai sovietams yra pasiūlę atitraukti kariuomenės dalinius ginčytose pasienio zonos ir tuo būdu išvengti naujų incidentų. Komunistinės Kinijos dvidešimtmečio iškilmės dalyvavę vakariečiai diplomatai skelbia, jog Kinija norėtų gerinti ryšius su JAV. Antiamerikietiška propaganda šventės paradozų buvo sumažinta iki minimumo. Kompartijos pareigūnai norėtų sumažinti varžtus, taikomus turiz-

Rytų Vokietija atžymėjo W. Ulbrichto diktatūrinio režimo dvidešimtmetį. Ta proga į R. Berlyną buvo suvažiuavę kompartijų vadai su L. Brežnevų priesaikų. Maskvos garbintojas W. Ulbrichtas savo kalboje pabrėžė, kad laudesnis bendradarbiavimas tarp abiejų Vokietijų būtų galimas tik tada, jeigu V. Vokietija pasirinktų „demokratizaciją“ kelia, atsiskaitytų politizmo ir pripažintų R. Vokietijos suverenumą. Šis absurdiškas su demokratija nieko bendro neturinčio diktatoriaus pareiškimas, be abejonės, buvo atsakas būsimajam kancleriui W. Brandtui, norinčiam gerinti ryšius ne tik su R. Vokietija, bet ir kitais sovietų satelitais R. Europoje.

mui ir prekybai. Pradžią jau yra padariusi prez. R. Niksono vyriausybė, leisdamą turistams vykti Kinijon ir įsivežti į JAV kinietišku gaminiu už \$100.

Sovietų kompartijos centrinis komitetas paskelbė išaką imonių vadovams, duodantį teisę ateiti blogus darbininkus, didinti atlyginimus geresiems ir siekti didesnio mechanizavimo. Pavyzdžiui nurodomas dvejus metus trukęs eksperimentas Šokino chemijos fabrike prie Maskvos. Šios imonės vadovybė, atleidusi 870 darbininkų, gamybą padidino 87%. Naujasias įsakas gali paliesti milijonus "vodkos" garbintojų ir valstybinio turto grobstytojų, kuriems lig šiol buvo garantuojamas darbas, nors iš jų turėta daugiau žalos nei naudos. Kapitalistinio pobūdžio įsaką kompartijai padiktavo neįsprendžiamos ekonominės problemos, nuolatinė įvairių gaminių stoka, pradedant lėkšėmis, degutkais, baigiant batais ir tualetiniu popierium.

Zenevos nusiginklavimo konferencijoje JAV ir Sovietų Sąjunga pasilė kompromisinę sutartį uždrausti atominius ginklus jūrų dugne už dvylikos mylių teritorinių vandenų ribos. Sutartis įsigalios, kai bus ratifikuota sovietų, amerikiečių ir kitų 20 valstybių. Pagal šią tarptautinę sutartį, raketas su atominiais užtaisais jūrų dugne leidžiama įsirengti tik teritoriniuose vandenyse, bet netaikomi jokie suvaržymai tarptautinius vandenis raizantiems atominiams povandeniniams laivams, kurie yra ginkluoti raketomis su atominiais užtaisais. Tokiu būdu naujoji sutartis praranda betkokią didesnę reikšmę. Kas gi bandys įsirengti raketų užtvą jūros dugne, jeigu ją už vienos vietos į kitą gali vežioti povandeniniuose laivuose?

Šimtus atsišaukimų didžiausioje Maskvos universalinėje GUM krautuvelyje iš balkono pažėrė ant nustebyusių klientų galvų to skandinavai studentai – švedė Elisaveta Lie ir norvegas Harald Bristol. Rusų kalba atspausdintuose atsišaukimuose premjeras A. Kosyginas buvo prašomas paleisti iš kalėjimo laisvės kovotoją gen. mjr. P. Grigorenko. Abu studentai i policijos grandinėmis prisirakino prie balkono ir paskelbė bado streiką, kurį žadėjo užbaigti tik tada, kai gen. mjr. P. Grigorenko bus išleistas iš kalėjimo. Atskubėję KGB agentai sugaišo 15 jiems labai nemalonių minučių, kol buvo nupjautos grandinės.

Sovietai iššovė į orbitą aplink žemės rutulį erdvėlaivius "Sojuz 6", "Sojuz 7" ir "Sojuz 8" su 7 kosmonautais. Kaip sovietams įprasta, skrydžio planai iš anksto neskelbiami, pasitenkinant neoficialiais prastaisiais. Ju įgulos greičiausiai turi tikslą sujungti erdvėlaivius ir padaryti aplink žemę skriejančią stotį erdvės, išbandyti suvirinimo galimybes beorėje erdvėje ir kt.

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaktorius — k. dr. Pr. Gaidamavičius; redakcijos narys — Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$6, pusmetinė — \$3.50. Rėmėjo metinė prenumerata \$1
Skelbimui ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuostata.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc
Subscription rates: \$6 per year, \$3.50 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday
Second class mail registration number 0509.
941 Dundas Street West, Toronto 140, Ont., Canada
Tel. 368-6813

RELIGINIAME GYVENIME

* Popiežius Paulius VI, kalbėdamas audiencijos metu tikintiesiems, pareiškė, jog džiaugiasi liturginiu sąjūdžiu, kuris plinta kunigų ir pasauliečių tarpe. Tačiau išėjo, kad reformose glūdi ir kaikiuravimai. "Būtu didelė žala, jei Bendrijos leidimas vartoti savas kalbas, savus papročius, kaikiurias tekstus bei apeigų variacijas būtų palaikytas visiškai Bendrijos maldos normų panaikinimu, kur kiekvienas gali viską tvarkyti pagal savo norą". Tai esą būtų ne tik išvirsnių liturginių apeigų, bet ir pačios esmės paneigimas, kaip jau yra įvykę protestantų ir katalikų dvasiškųjų koncebruočiųje Eucharistijoje.

* Vatikano sekretoriato atstovas padarė priekaištų Lenkijos komunistų valdžiai, kad ji viešai rodo prieštaringumą. Tėvo atvykimui į Lenkiją, bet neviešai stantanti popiežiui visiškai nepriimtinas sąlygas. Esą jis galėtų atvykti tik kaip oficialus valdžios svečias, tokiu būdu atsisakymas betkokių artimesnio ryšio su tikinčiaisiais bei jų ganytojais. Ligšiolinėse kelionėse, nors ir būdavo dažniausiai sutinkamas su valstybės galvai skirtomis iškilėmis, visur keliavo kaip privatus asmuo ir jokia valdžia jam dienotvarkės nenustatinėjo.

* Ukrainiečių katalikų vyskupai Kanadoje buvo susaukę savo tikinčiųjų konferenciją Winnipeg, kurioje dalyvavo 260 delegatų, atstovavusių dvasiškiams, pasauliečiams ir įvairioms organizacijoms. Didele dauguma buvo priimti mintis steigti ukrainiečių patriarchatą ir pirmuoju patriarchu turėti kardinolą Slipjį. Būdami rytų apeigų, ukrainiečiai tvarkosi nepriklausomai nuo kanadiečių ir amerikiečių vyskupų, tačiau tiesiogiai jie priklauso Vatikano Rytų apeigų kongregacijai. Turėdami savo patriarchatą, jie būtų savarankiškesni. Konferencijoje buvo svarstyti ir kiti reikalai, kurių tarpe pagrindinę vietą užėmė liturginės kalbos klausimas. Jaunieji pasisakė už anglų kalbos įvedimą, nes ji esanti jiems sava, kai tuo tarpu visi senesniosios kartos atstovai ir naujieji ateiviai pasisakė už senąją slavų kalbą. Taipgi buvo svarstytas liturginių švenčių klausimas ir nuspręsta daugumą jų perkelti į sekmadienius. Pasirinkti klausimų delegatų balsai pasidalino ir nieko konkretaus nebuvo nutarta.

* Olandijos vyskupai išsiuntinėjo laišką visiems savo kunigams, kuriame kviečia į bendrą pasitarimą lapkričio 24 d. Noordwijkerhout mieste. Bus svarstomi kunigų gyvenimo ir darbo klausimai. Vyskupai pažadėjo, jei bus iškelti ir priimti tokie pasiūlymai, kurių jie patys neturės galios įvykdyti, kreiptis į kitų kraštų vyskupų konferencijas, siekiami pritarimo ir paramos pateiktam tuos prašymus Vatikaniui. Laiškė, tarp kitko, kunigai įspėjami, jog celibato panaikinimas kunigams, nors ir labai išpopuliarėjęs Olandijoje, vargiai susilauks kitu Europos kraštų vyskupų pritarimo.

* Ravenos arkivyskupas Salvatore Baldassari pasisakė už tai, kad popiežius ateityje būtų renkamas ne kardinolų, o vyskupų kolegijos. Nors kardinolų kolegija esanti "labai gerbtina

ir daug nusipelnusi, tačiau apie popiežių teikiama paties Dievo įsteigtoji vyskupų kolegija". Pasak jo, kardinolai esą liekana Romos gyventojų atstovų, kurie visu romėnų vardu rinkdavo savo vyskupą. Dabargi jie Romos vyskupijos gyventojams neatstovauja.

* Vyskupas Fulton J. Sheen atšventė savo 50 metų kunigystės sukaktį. Ta proga į sveikinimą Sv. Tėvas, ypač išskeldamas jo nuopelnus misijų srityje.

* Anglikonų arkivyskupas dr. Michael Ramsey, 64 m., anglikonų galva, švėsdamas savo 40 m. kunigavimo sukaktį, pareiškė esąs tikras, jog anglikonai yra pakeliui į vienybę su Roma, nors pats savo gyvenime nesitikiš tos vienybės sulaukti. "Aš tikiu, kad Anglijos Bendrija atlieka vidurio kelio rolę vienybės linkme: iš vienos pusės turi jungtis su protestantinėmis Bendrijomis, o iš kitos — su Roma."

* Prancūzijos katalikai atsakė į anketa apie savo pažiūras ir kunigus. Du trečdaliai apklaustųjų pasisakė už kunigams būtiną celibatą, 40% — prieš kunigų darbą nekunigiškoje profesijoje; dauguma abejoja dėl aktyvaus kunigų įsijungimo politiko. Apklaustųjų 27,4% buvo profesionalai, tik 4,1% — darbininkai, kai tuo tarpu krašto gyventojų tarpe yra tik 4,3% profesionalų, 29% darbininkų.

* Kielikas, naudojamas komuniškai vyno pavidale, gali būti užkrečiamų ligų sklaidėjas. Tai tvirtina St. Paul mieste Bethesda ligoninėje padaryti tyrimai. Sidabrinis kielikas laboratorijoje buvo išplautas dezinfekciniais skysčiais, o paskui, pripylus Mišų vyno, buvo duota gerti 8 asmenims. Po kiekvieno gėrimo taurės kraštas buvo nuvalomas sterilizuota medžiaga. Ištyrus, buvo rasta ant kieliko krašto ligas sukeliančių bacilų.

* 73 kunigai, daugiausia iš Milwaukee srities, JAV, laiškė savo arkivyskupijos kunigams rašo: "Mes entuziastingai pasitikime II Vatikano santaryba, nes tikėjome ir giliai reformoms, kurias santaryba išjudino ir kurių svarba niekas neabejoja. Norime pabrėžti, jog dažnai mums peršami taip vadinami "prosanarybiniai" reformos bei formavimo aiškinimai, kurie neturi nieko bendro su santaryba ir dargi visiškai jai prieštarauja". "Per dažnai nuvertinamos Bendrijos įstaigos, parapijos, meilės darbai, katalikų akcija ir mokyklos." "Daugelis doktrinos ir moralės klausimų susilaukia pasipriešinimo iš tų, kurie klaidingai aiškina Kristaus dievybę. Jo prasiidėjimą iš Marijos, Marijos reikšmę išganymo istorijoje. Kristaus tikrą buvimą Eucharistijoje, Krikšto ir Atgailos sakramentų vertę bei reikšmę. Moterystės neišardomumą ir šeiminei bei vedybinei moralei". Keletas pasirašiusių yra griežtos tradicijos šalininkai.

* Brazilijos vyskupų konferencija gavo Vatikano leidimą pakeisti Komunią naudojamas įprastines ostijas į paprastą duoną. Leidimas įsigalios nuo š.m. lapkričio 30 d. Tikinčiųjų dauguma šiuo pakeitimu nepatenkinti. Tai aiškiai matėsi Mišiose, kurių metu buvo panaudota paprasta duona.

Kun. J. Stš.

Kolchozai, vėliava, Stalinas

Verkia ožka ir višta,
Prie kolchozo prižiūti.
Ką nori, tą daryk,
I kolchoza nevaryk.
Sėk, sėsele, žalia rūta
Sėki ir gvazdiką,
Kad neliktų
Bolševiko ...

Trys didieji

Nugalėję hitlerinę Vokietiją, Stalinas, Rooseveltas ir Churchillis išsirušė bendron ekskurسیون. Bevažiudami miško keliu, jie atsitrenkė į jautį, kuris nerodė jokio noro pasitraukti iš kelio ir leisti jų automobiliui pravažiuoti. Rooseveltas išlipo pirmas ir pagrasino jautiui už pagarbos neturėjimą sąjungi ninkams. Churchillis su Stalinu matė jį ilgai sakant jautiui kažką iš ausi, bet tas ne krust. Sugrįžęs automobilin, Rooseveltas išsėdė savo nesėkmę:

— Aš jam viskuo grasinu: sakiau, jei nepasitrauks iš kelio, pasodinsiu 30-čiai metų į kalėjimą, kur visi didieji nusikaltėliai sėdi. Galų gale paminičiau ir elektros kėdę. Jis gi — jokio dėmesio mano grasinimams nerodė.

Kolegos nesėkmės atitaisyti nuėjo Churchillis. Jis panaudojo visą savo gražbylystę, bet ir jam nepavyko. Sugrįžęs skundėsi kolegomis:

— Aš jam pasakiau, kad išvesiu Anglijon, kur jį ištiks didžiųjų praeitės nusikaltėlių likimas: bus pakartas ant grandinių, ištemptas smala ir paliktas kyboti per amžius. Deja, mano grasinimas nepadarė jautiui jokio išpučio.

Nusivylęs kolegų negabumu, is savo sėdynės pakilo Stalinas. Jis priejo prie jautio, pasakė tyliai porą žodžių ir jautis bemaž nutūgo per mišką, lyg būtų briedžių pavirtęs.

Sugrįžęs automobilin, Stalinas trumpai paaiškino nustebusiems kolegomis:

— Aš jam pasakiau: jei nepasitrauks iš kelio, atiduosiu jį kolchoz. O kolchozo pas mus visi bijo kaip vėlnio.

Sovietinės Lietuvos vėliava

Okupantas, tikėdamasis nors šiek tiek sumažinti neapykantą rusams sovietinėse "respublikose", ypač Pabaltijo šalyse, nustatė šioms vėliavas.

Pabaltijyje tada dar tebevyko partizaninės kovos prieš okupantą. Pastarasis jas literatūroje, mene vaizduoja kaip klasių kovą — neturtingųjų su "buožėmis" bei buržuazija. Iš tikrųjų gi "buožės" ir miesto turtingieji buvo pirmieji deportuoti Sibiran ir neturėjo progos išjungti į partizaninę kovą. Partizanų gretas daugiausia sudarė neturtingieji bei vidutiniai valstiečiai ir jų sūnūs. Neapykanta rusiškajam okupantui Lietuvoje buvo tiek stipri, kad jos fone išblėso visi prieštaravimai tarp neturtingųjų bei pasturtingųjų. Susovietintos Lietuvos vėliavos du trečdaliai sudaro raudona spalva, likusis trečdalis lieka žaliai spalvai ir plonai baltai juostai vidury. Šią vėliavą Lietuvoje liaudis taip aiškino:

Raudona plati juosta: Lietuvoje labai daug kraujo kovojus su okupantu praliejama. Žalia juosta: partizanų (žaliųjų) Lietuvos miškų gyventojų, žaliųjų) Lietuvoje dar labai daug. Plona, baltą juostelę: linkusių padėti ginklus ir nusilenkti prieš okupantą dar labai mažai (balta spalva — taikos spalva, šiuo atveju taikos su okupantu, kapituliacijos spalva).

Teroro metais

— Kodėl bolševikai nepripažįsta pomirinto pragaro?

— Gi todėl, kad jie ant žemės žmogų taip išskandina, kad jam neberekia nė pragaro.

Taip nebus, bus kitaip ...

Sovietiniam terorui Lietuvoje siautėjant, žmogui nieko kito neliiko, kaip užsimiršimo įjėskoti alkoholyje. Kadangi buvo išgersta truputį per daug samagono, prireikė patvoryje "važiuoti i Rygą". Taip besiruodamas "kelionė", žmogus dejuoja:

— Taip nebus, taip nebus,

bus kitaip ...

(Okupantas, slėpdamas tą faktą, kad naminę degtinę gaminti lietuvius išmoko "vyresnieji broliai", prieš keletą metų savo cenzoriams Lietuvoje isakė visur žodį "samagonas" ištaisyti į "šarpylinę". Lietuvos liaudžiai pasislykšėjimą kelianti žodį "kolchozas" okupantas isakė ištaisyti į "kolūkį".

Enkavedistas, išgirdęs žodžius, kuriuos visa Lietuvos liaudis (tuomet dar tikėjusi, kad laisvasis pasaulis ateis į pagalbą Lietuvos partizanams) kartojo, tuoj pat prisistatė ir tarė:

— Eik su manim! Pasirodo, nori pakeisti mūsų santvarką!

Žmogelis, nors girtas, bet suprato kas jam gresia, išsiblaivė ir paaiškino:

— Išgėres, kol neišsiviemiu, jaučiuosi blogai. Todėl ir sakau: taip blogai, kaip dabar, išsiviemus nebus — bus kitaip.

Stalinas prie rojaus vartų

Mirė Stalinas. Beldžiasi i rojaus vartus. Sutinka jį šv. Petras ir, prieš nustatydamas, kur jį pasiūti, skaitlyklos ar pragaran, pradeda apklausinėjimą:

— Staline, ką esi nuveikęs?

— Pirmiausia, įvykdžiau socialistinę revoliuciją.

— Taip tai taip, kokie tos revoliucijos rezultatai? Sako, kad pas tave ministerių nebėra — vietoj jų Kremliuje sėdi liaudies komisarai.

— Ne, — atsikerta Stalinas, — aš Kremliaus liaudies komisarų vėl padariau ministeriais.

— Betgi taviškiai ministeriai skiriasi nuo carinių tuo, kad jų algos tikriausiai mažai kuo didesnės už darbininkų algas.

— Nebijok, šv. Petrai, mano ministerio alga bent dvidešimt kartų didesnė už darbininko algą; Rusija — ne Amerika, kur ministeris gauna tik penkeriojo daugiau už darbininką.

— Girdėjau, kad generolus panaikina, vietoj jų turi komandirus.

— Ne, aš komandirus vėl padariau generolais.

(Nukelta i 7 psl.)

RAUDONOJOI LYDIJA

Maskvos saugumo agentės Čekoslovakijoje L 77 užrašai

Išvertė ir paruošė spaudai VLADAS MINGELA

(Tęsinys iš praejusio nr.)

Laimė neapleido

Kalbėjame angliškai. Kai man pritrūko žodžių, jis pasiteiravo, kodėl mes negalėtume kalbėti čekiškai? Aš labai nustebeu. Jis trumpas akimirksnis pasiaiškino, kad čekų kalbos mokėsi viename anglų universitete. Savaimiškai, jis buvo ruošiamas būti atstovu Čekoslovakijai.

Aš maniau, kad jis man pasiūlys pasimatymą. Deja, atrodė, apie tai nė negalvojo. Bet ir ši kartą laimė buvo su manim. Kaip tik tuo metu salėje pasirodė prancūzų diplomatas Couldronas. Aš, progai pasitaikius, pažiindinau Bryaną su Couldronu. Bryanui šis mano pažintis padarė gilų įspūdį. Jis buvo nustebinatas, kad aš taip gerai pažįstu šį žymų prancūzą, vyresnės kartos diplomata.

Susidraugavom

Bryanas trumpam pasitraukė nuo mūsų. Aš pasiskundžiau Couldronui, kad man šis jaunas anglas patinka, bet jis šaltas kaip ledas. Couldronas tik maloniai nusišypsojo:

— Taigi, ko tamsta iš anglo gali norėti? Juk jis anglas ir tokiu liks. Bet ... pabandysiu tamsta, mieloji, padėti.

Kai Bryanas sugrįžo, Couldronas kreipėsi į jaunąjį diplomata:

— Kaip būtų gražu, jeigu judu apsilankytumėt pas mane. Ką jūs manytumėt? — kreipėsi į Bryaną.

Mano džiaugsmui, Gordonas Bryanas pasiūlymą maloniai priėmė ir pasižadėjo apsilankyti. Gal po savaitės po aprašytos pažinties, aš gavau laiškėlį, kad galiiu Kurtui nusiųsti siuntinį. Kažkas su manim įvyko ... Pati stebėjau, kodėl tą siuntinį siunčiau — juk toks priešokalinio rėmimas gali man blogai baigtis.

Po pirmojo mūsų apsilankymo pas Couldroną vėliau su Gordonu dažnai susitikdavom — beveik kasdien. O Couldronas, kviesdamas Bryaną, neužmiršdavo pakviesti ir mane. Greičiausiai jis mane laikė labai artima jo drauge.

Gordonas beveik kasdieną atsisudavo man gražiausių gėlių. Vėliau Gordonas gavo trijų kambarių butą, visai netoli valstybės Saugumo rūmų.

Netikėtas svečias

Tai įvyko spalio mėnesio pabaigoj. Kartą netikėtai mane ap-

lankė didelis svečias — liaudies ministeris Karelis Svabas. Jis mano bute atsirado 9 valandą ryto. Mirtinai išsigandau. Tik pagalvokit — vidaus reikalų ministeris! Kadangi jokio supratimo neturėjau kokių reikalų jis man kalbą pradėti. Pasiūliau kavos. Jis kurį laiką murksojo prie kėdės puoduko. Staiga Karel Svabas mane paklausė, ar nepažįstu britų pasiuntinybės karo atache plk. leitenanto Branburij.

— Kažkada esu susipažinęs su juo — jį man pristatė diplomatas Gordonas, — atsakiau jam.

Ministeris kurį laiką kažką galvojo, staigiu judesiu atsisto — j mane ir ... žiūrėdamas iš akis padavė voka:

— Lydija, aš bučiau Jums labai dėkingas, jei šį laišką Branburij gautų betarpiškai; man svarbu, kad greitai laiku tai būtų atlikta. Gerai?

Jo balse buvo jaučiamas susijaudinimas — lūpos virpėjo. — Jums, Lydija, patiktas laiškas yra labai svarbus. Turėkite galvoje, kad šio laiško slapstis patiktė tik Jums, Lydija — to niekas nepivaldo žinoti. Be to, išpėju, jog savo tarnybiniame pranešime apie šį laišką ničnieko neturite rašyti ar minėti.

Aš linktelėjau galva, jog suprantu ir jo neapvilsiu. Jis tęsė:

— Taipgi, Lydija, nesakykite kariniam attachė, kad šio laiško autorius esu aš. Jis to laiško turiniui nepatikėtų. Būkite, Lydija, atsargi. Jeigu šis svarbus reikalas išeis į viešumą, Jūs žūsitate.

Atsisveikindamas ministeris išspaudė man į delną banknotų. Vėliau paaiškėjo, kad tai buvo 50.000 kronų. Paplojo draugiškai man per petį, tardamas:

— Lydija, šiuos pinigus pasilepk!

Ką daryti?

Tas įvykis mane pritrenkė. Nesuigaudžiau nė ką turėjau daryti. Gerai, galvoju, jeigu šį laišką asmeniškai tam pulkinininkui leitenantui Branburij įteikičiau, paaiškėtų jiems, kad tar nauju MVD ir mano karjera būtų baigta. Manęs anglai jau niekad nekviestų į svečius.

Gyvenimas man tapo šiurkščia kankyne. Blogai miegojau — vis galvoju apie tą laišką ir bijojau, kad jo kas pas mane neatrastų ir nepaimtų. Buvau įsitikinęs, jog ministeriui kas nors

blogo atsitiko. Negalėjau savo biute viena būti. Rūpesčiai, baimė ir dar kažkas mane graužė graužė. Tad susižinojau su Gordonu, užklaudama, kada galėsiu su juo pasimatyti. Išbuvau pas jį keturias naktis. Įdomu, kad man pavyko iš jo sužinoti, kodėl jis pradžioje manęs vengė, atrodė toks šaltas. Prisipažino, jog as esu jo pirmoji meilė.

Perskaičiau paslapť

Neiškenčiau ministerio Svabo man patiktos paslapties neatidengusi, t.y. neperskaičiusi jo laiško. Radau mašinėle prirašytus du puslapius. Svabas aiškino, savęs neišduodamas, kad Maskvos MVD Prahoje šeimininkauja ir persekioja senosios gvardijos komunistus — daugybę jų jau suimta, o kiti laukia savo eilės. Jis pateikė dyvliką pavardžių žymiųjų komunistų, greta prirašydamas jų užimamą vietą, kurie irgi jau numatyti suimti. Šių išvardintųjų eilėje buvo ir jo pavardė. Svabas pamini, jog šiuo metu Prahoje veikia iš Maskvos (MVD) atvykusi su plačiais įgaliojimais saugumo komisija. Šią grupę sudaro 50 saugumo karininkų saugumiečių. Jie veikia visiškai savarankiškai, nesiskaitydami su Čekoslovakijos MVD. Iš Maskvos atvyksta ir daugiau čekistų kalbamiems suėmimams vykdyti. Jie įrodinėja, kad Čekoslovakijos vyriausybėje ir net komunistų partijoje veikia antikomunistinis ir net fašistinis elementas, vyraujančios separatistinės tendencijos ir noras atsiskirti nuo Sovietų Rusijos. Taip pat kalbama, jog maskviniai saugumiečių komisija įrodinėja, kad Čekoslovakijos vidaus reikalų ministerijoje, ypač Saugume, susidarė stambi grupė čekų ir slovakių, kurie išduoda savo tautos interesus, išduoda savo žmones ir veikia prieš savo vyriausybę, prieš Karolio Markso idėjas. Ministeris Svabas taip pat rašė, kad partijos pirmasis sekretorius ir liaudies vyriausybės ministeris Slansky atsidūrė irgi įturtųjų ir sekamųjų "liaudies priešu" eilėje. Tačiau kol kas žymiųjų komunistų suėmimus jis pasirašinėja, vėrčiamas minėtos rusų MVD komisijos. Išvadoje Svabas kauskė vakariečių pagalbos, kad jie rastu būdus padėti Čekoslovakijos komunistų senajai gvardijai, kuriu tarpe yra nemažai žydų tautybės žmonių. "Jeigu tokią pagalbą vakariečiai suteiktų, mes mielai prisidėtume".

(Bus daugiau)

I amžino poilsio vietą išlydėjus

ATA PRANĄ KUPCIONĄ,

reiškiamė nuosirdžia padėką: kun. Benediktui Bagdonui, OFM, pasakiusiam pamokslą ir palydėjusiam velionį į kapines; kunigams: — Rafaeliui Sakaliui, OFM, ir Ambrozijui Prapakui, OFM, už Rožinį ir atlaikytas šv. Mišias; J. Matulionui už tartą atsisveikinimo žodį kapinėse; velionies draugams, nešiusiems karstą; visiems, kurie už prašė už velionį šv. Mišias bei atsiuntė gražias gėles ir palydėjo į kapus. Giminių vardu visiems dėkingi — J. Ziurinskas ir S. Jokūbaitis

Lietuvių katalikų suvažiavimas

J. MATULIONIS

Nauji laikai bei sąlygos pareikalauja ir naujų organizacinių veiklos formų. Kanados lietuviai katalikai kurį laiką buvo apsięję Federacijos rėmuose, bet ilgiamui ji sunyko nepaliekdama žymesnių pėdsakų. Trūko bendros jungties įvairiems vienetai. Tai buvo įjauta ypač po II Vatikano santarybos, kai prireikė bendrų sprendimų. Kanadoje gražiai veikia parapijos, vienuolynai, vaikų darželiai, organizacijos, bet neturi visus apjungiančio centro, galinčio spręsti bendruosius religinės — visuomeninės veiklos reikalus ir kalbėti, ypač kitataučiams, Kanados katalikų vardu. Tokiai būklei atitaisyti susidarė organizacinis komitetas, kuris ėmėsi iniciatyvos šaukti Kanados lietuvių katalikų suvažiavimą. Pastarasis faktiškai bus steigiamasis, nes imasi uždavinio sudaryti centrą nauju pagrindu. Dalyvauti pakviesti — parapijų, institucijų, organizacijų, spaudos atstovai. Būsimasis centras, išrinktas suvažiavimo, galės išjungti į planuojamą pasaulio lietuvių katalikų centrą. Pastarąjį organizuoti sudarys Čikagoje organizacinis komitetas, kurin įeina ir Kanados lietuvių katalikų atstovai.

Kaikas dėl šio Kanados lietuvių katalikų suvažiavimo kelia abejone — ar tai nepakenks jau esamom lietuvių organizacijom, ar tai nebus skaldymas jau turintų parinktieji asmenys.

Laiškas iš premjero įstaigos

NEPRIPAŽĪSTA LIETUVOS OKUPACIJOS

Kanados XV Lietuvių Dienos rengėjai į pasiūstą min. pirminkui rezoliuciją pavergtos Lietuvos klausimu gavo šį atsakymą, adresuotą KLB Hamiltono apylinkės sekr. P. Lesevičiui: "Ministerio pirminko vardu noriu pranešti, kad gautas Jūsų laiškas, pasirašytas ir Jūsų pirminko, ir kartu padėkoti už informavimą apie priimtą nutartį Penkioliktosios Kanados Lietuvių Dienos proga Hamiltone.

Galiu Jus užtikrinti, kad į nutarimo turinį atkreiptas reikiamas dėmesys.

Kaip žinote, Kanados vyriausybė visuomet pripažino, kad Baltijos apsisprendimo teisė yra remtina, ir Kanada niekad neatsaukė de jure pripažinimo nepriklausomos Lietuvos respublikos. P. Trudeau dėkoja už Jūsų laišką."

Pasirašė Henry Alan Lawless, sekretorius.

ATIDARYS LIETUVIŲ GIMNAZIJĄ?

Amerikos Lietuvių Bendruomenės valdyba skatina pranciškonus atidaryti lietuvių gimnaziją. Atidarymas būtų galimas, jei gimnazija pastoviai turėtų bent 100 lietuvių mokinių, kurių tėvai už mokslą ir išlaikymą mokėtų po \$1000 metams. Tai pagrindinė sąlyga.

Iki š.m. gruodžio 15 d. prašoma atsiųsti tėvus, kurie norėtų 1970 metų rudenį leisti savo sūnus į lietuvių gimnaziją Kennebunkporte. Gave atsakymus, pranciškonai tuojau svarstys gimnazijos atidarymo klausimą. Sprendimas priklausys nuo su-

interesuotų lietuvių tėvų skaičiaus. Jei bus nutarta gimnaziją atidaryti, tada bus priimama mokinių registracija. Visais gimnazijos reikalais prašoma rašyti: Rev. Rector, St. Anthony's High School, Kennebunkport, Maine 04046, USA.

ONTARIO
PROVINCE OF OPPORTUNITY

Government Information

FINANSŲ IR KOMERCINIŲ REIKALŲ DEPARTAMENTAS

Pranešama, kad nuo 1969 m. birželio 18 dienos THE COMPANIES BRANCH įstaiga perkelta iš provincijos sekretoriaus ir pilietybės departamento į finansų ir komercinių reikalų departamentą.

Sis pakeitimas pveda finansų ir komercinių reikalų departamento kompetencijai korporacijų įstatymą, korporacijų informacijos įstatymą, korporacijų vertybinių popierių registracijos įstatymą, korporacijų žemės nuosavybės ir labdaros įstatymą, kredito unijų įstatymą. Tuo būdu departamentui teks vykdyti 23 įstatymus, įskaitant kredito unijų įstatymą, kuris anksčiau buvo vykdomas abiejų departamentų.

Departamentas dabar turės keturis skyrius, įskaitant Ontario Securities Commission, The Consumer Protection Division, The Office of the Superintendent of Insurance and Registrar of Loan and Trust Corporations, ir The Companies Branch.

The Hon. John Robarts
Prime Minister of Ontario

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

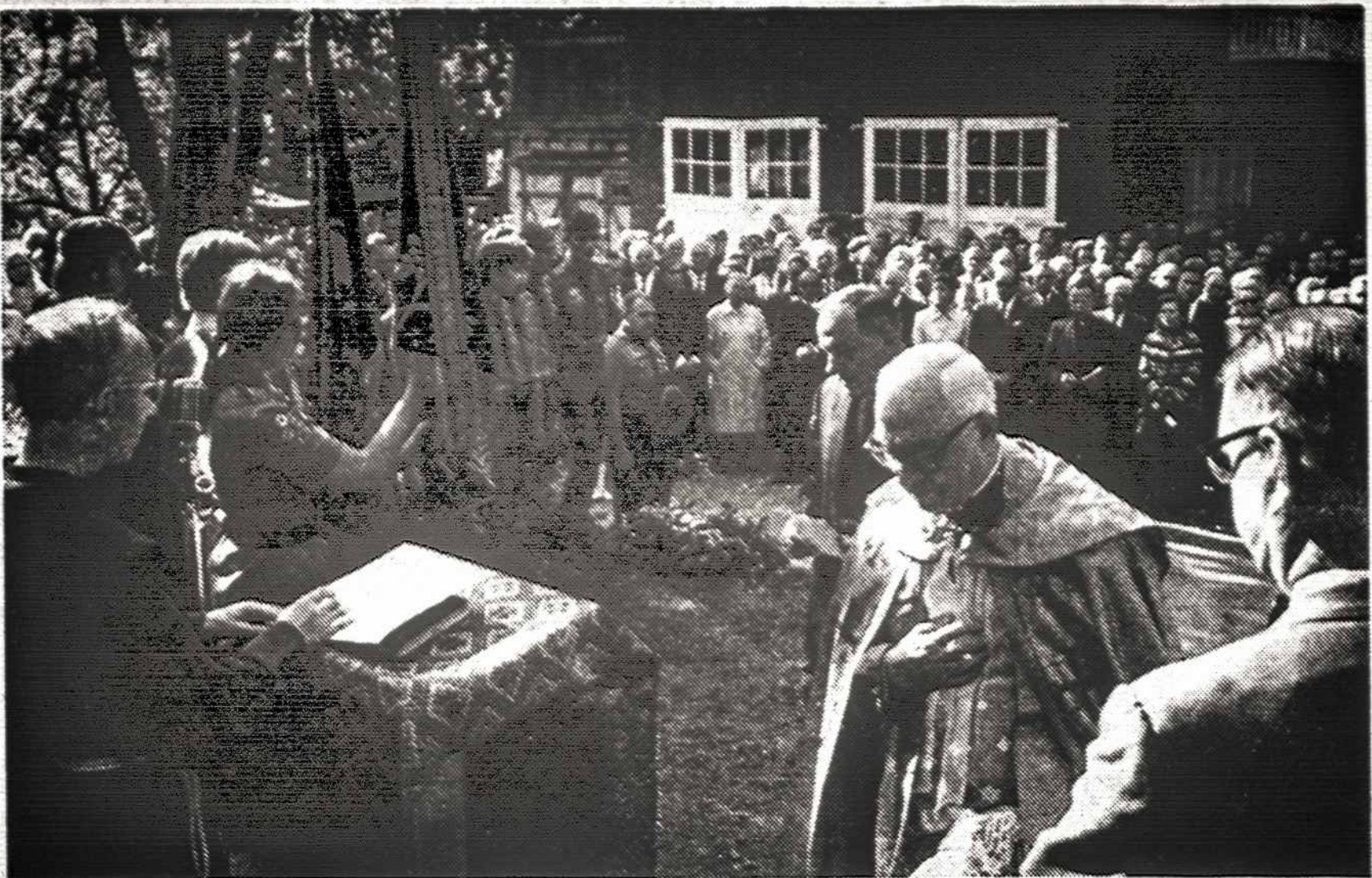
ĮVAIRIOS KILIMAI • ALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

TAISOME IR APTRAUKIAME KĖDES IR SOFAS

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 ROUNDESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Niujorko-Brooklyno lietuvių Kultūros židinio būsimiems rūmams žemė jau prakasta, dalyvaujant įvairiems pareigūnams, organizacijoms ir jų vėliavoms. Kairėje Tėvų pranciškonų provincijolas kun. L. Andriekus, OFM, dešinėje — kun. J. Liauba, OFM, prel. J. Balkūnas ir kt. Nuotr. G. Peniko

Ar keistinos rinkiminės taisyklės?

Š.m. spalio 18 dieną Toronte įvyksta KLB tarybos metinis suvažiavimas. Jame speciali komisija pateiks naują krašto tarybos rinkimų taisyklių projektą. Ta proga štai keletas samprotavimų dėl taisyklių pakeitimo.

1. Dabartinės taisyklės yra jau atsilikusios nuo gyvenamo momento. Anksčiau pajėgiausi mūsų veikėjai buvo žinomi iš jų darbų Lietuvoje ir, nežinint kurioje apylinkėje jie gyventų, visada būdavo išrenkami tarybon. Dabar iškilo naujos problemos iš jaunosios kartos ar anksčiau aktyvumu nepasižymėjusių vyresniosios kartos. Pagal dabartinės taisyklės, jie yra pasmerkti neiškilti virš vietinės veiklos, nes yra nežinomi balsuotojų masėms.

2. Teoriškai dabar mažosios apylinkės turi tas pačias teises, kaip ir didžiosios, tačiau praktikoje reikalas atrodo visai kitaip: jų atstovų išrinkimas priklauso nuo didžiųjų apylinkių balsuotojų malonės, o tai kaip tik ir rodo, kad jos neturi teisės tikra to žodžio prasme. Teisė yra tik tada tikra ir reali, kai jos vykdymas gali būti išreikštas ar apgintas tam tikromis teisiskomis efektyviomis priemonėmis. Dabar mažosios apylinkės negali reikalauti, kad joms būtų išrinktas vienas ar du atstovai, o pagal naujas taisykles jos visada gaus, kas joms priklauso.

3. Jei vienai ar kitai apylinkėi pavyksta praveisti savo atstovą, tai neretai praeina ne tas asmuo, kurio apylinkė labiausiai nori, bet kuris yra populiariausias didžiųjų apylinkių sluoksniuose. Yra labai svarbu turėti nuolatinius atstovus iš kiekvienos apylinkės, ir tai tuos, kurių apylinkė nori. Argi teisinga, kad pvz. Delhi apylinkėi atstovą išrenka Montrealis ar Torontas? Niekas nelaikytų teisingu aktu, jei pvz. Kanadai atstovus prie Jungtinių Tautų parinktų Amerika ar kuris kitas kraštas. Naujosios taisyklės yra priartintos prie Kanados rinkimų nuostatų dvasios: Kanados didmiesčiai nerengia ūkininkams atstovų! Naujos taisyklės numato rinkimus apygardomis: kiekviena apygarda išsirenka savo norimą atstovą. Kai visos apylinkės turės savo atstovus, ir krašto tarybos nutiestos gairės bus dar labiau priimtinos kiekvienai apylinkėi. Juk atstovų tikslas kaip tik ir yra sunėsti rūpesčius, nusiskundimus, problemas ne tik iš poros apylinkių, bet iš visų Kanados kampų ir tą bendrą židinį — krašto tarybą ir joje broliškoje dvasioje mėginti visa tai išspręsti. Sakoma, apyl. pirmininkai atstovauja apylinkėm. Bet jie keičiasi veik kasmet, o į tarybos posėdžius pirmą sykį patekęs žmogus jaučiasi nedrąsus, kartais nesuorientu-

tuojai ir apylinkėi „atstovauja“ tylėdamas, apylinkėi rūpimų problemų nė nepaliesdamas. Naujosios taisyklės pirmininkai taryboje turės ligiolines jų teises — niekas iš jų nebus atimta.

4. Pagal dabartinę sistemą, viena didelė apylinkė gali sudaryti tarybos absoliučią daugumą ir, norėdama, nulemti visus reikalus sau palankia kryptimi. Tai kam tada tie atstovų suvažiavimai kr. tarybos rūmuose — tik pasiklausti?

5. Kad taisyklės yra neteisingos, rodo ir labai žymus balsuotojų sumažėjimas. „Mūsų kandidatai nepraeis, o didieji gali patys sau atstovus išsirinkti“.

NAUJŲ ATEIVIŲ SENAIŠ KELIAIS

VLADAS RUŠAS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Vynuogės ir meškos

Viliojanti, grėsminga ir dar nepilnai iširta yra Ontario šiaurės. Ontario — turbūt vienintelis pasaulyje kraštas, kur pietuose auga vynuogės, o šiaurėje, prie James įlankos, gyvena baltosios meškos. Lietuvių ir ten atrasi: prie radaro, prie jėgainių ir t.t. O per tokias, tada tik lėktuvais pasiekiamas, aukso kasyklas, kaip Central Patricia, Pickle Crow ir kt. 1947-52 m. perėjo ne dešimtys, o šimtai lietuvių. Tarp jų yra net tokie Toronte gerai žinomi žmonės, kaip dr. A. Valadka, rašytojas laureatas J. Kralikauskas, žurnalistas V. Kastytis, buvęs redaktorius ir radijo komentatorius K. Bridžius, skautų veikėjas L. Kalinauskas, tėvų komiteto pirm. Z. Girdauskas ir kiti. Jie ir dabar su ilgesiu prisimena tą kraštą, kur tyras oras, švarūs vandenys ir kur žuvų negalima nuo meškerės nubaidyti.

Perkūno miestas

Port Arthur ir Fort William iki šiol buvo atskiri miestai, nors gatvėmis ir tramvajais jie beveik susijungia. Dabar, Ontario valdžios patvarkymu, jie jau sujungiami į vieną miestą ir nuo Naujų metų vadinsis Thunder Bay. Naujasis miestas turės apie 120.000 gyventojų, jo burmistras bus dabartinis P. Arthur burmistras S. Laskis, žydų kilmės. Abiejose vietovėse lietuvių priskaitoma virš 200. Gerą nuosimtį sudaro senieji ateiviai, kurie dirbo miškuose, uoste ar prie geležinkelio, o dabar, išėję į pensiją, turi gražius ūkelius užmiešio apylinkėse. Jų visų „spiritus movens“ yra dar Lietuvoje pagarsėjusi plaučių ligų specialistė dr. E. Jasevičiūtė, kuri valdiškoje F. William sanatorijoje eina atsakingas pareigas, bet visuomet randa laiko ir Bendruomenės apylinkėi vadovauti, ir gegužinėms ruošti, ir

pasako nevienas iš nebusuojančių.

6. Pagaliau dabartinės taisyklės atrodo nukrypusios ir nuo pačios bendruomenės idėjos. Mažųjų apylinkių veikėjai, kurie turi daug nepalankesnes darbo sąlygas ir neša proporcingai daug didesnę darbo ir pinigines aukos našta, yra nustumti į kažkokią antraeilį piliečių klasę ir kiniečių siena atitverti nuo mūsų pagrindinių organų, nutiesiančių gaires lietuviškai veiklai. Nemanau, kad tai derintusi su Lietuvių Bendruomenės dvasia. Juk lietuvių yra svarbu išlaikyti ne tik didžiosiose apylinkėse, bet ir mažiausiose.

Danilūnas

spaudai parašyti. Dabar jos didžiausias troškimas yra miesto parke pastatyti lietuvišką paminklą, kurio ir projektas yra paruoštas, ir statybos leidimas gautas, tik dar trūksta lėšų. Visos Kanados lietuviai, kurie paaukos šiam paminklui, galės didžiuotis, kad prisidėjo prie lietuvių kultūros išgarsinimo.

Daug suomių

Port Arthure yra naujas universitetas ir mokytojų seminarija. Nors Lakehead yra toli nuo vandenynų, bet čia dažnai galima matyti okeaninius laivus, kurie gabena javus į visą pasaulį ir geležies rūdą — į JAV. Greita italų, slavų ir kitų tautinių mažumų, čia gyvena daug suomių, kurie turi savo laikraštį ir savo verslus žymi suomiškomis iškabomis. Thym B ay turi daug gražių apylinkių: priešais P. Arthur dunkso indėnų mitologinis kalnas Miegantis Milžinas (jis taip ir atrodo), prie F. William yra McKay kalnas, kur indėnai (ten jų rezervatas) aptarnauja keltuvą turistams ir žiemos slidininkams, o dar toliau yra labai įspūdingas Kakabeka krioklys.

Nuo Lakehead iki Winnipeg vaizdai beveik tie patys: miškai, ežerai ir mineralinės uolos. Pietuose jau daug metų veikia Steep Rock (Atikoken) geležies kasykla, o šiaurėje, prie Red Lake, atidaroma nauja geležies kasykla, kur valdžia jau pravedė 96 mylių geležinkelį. Reikia manyti, kad ir lietuvių ten bus, nes jų niekad netrukdo Red Lake aukso kasyklose ir aplinkiniuose miškuose.

Burmistras — ukrainietis

Manitobos sostinė Winnipegas yra kontinento viduryje. Winnipeg Main ir Portage gatvių kampe vejai pučia iš visų pusių. Winnipeg burmistras jau ketvirtą kartą yra perrinktas ukrainietis verslininkas St. Juba. Winnipegas, kaip ir Torontas, yra labai kosmopolitiškas miestas. Čia gyvena daug vokiečių, žydų, lenkų ir kt., o daugiausia ukrainiečių, kurie turi net savo kultūros skyrių Manitobos universitete. Netoli Winnipeg, prie Gimblis, yra islandiečių kolonija. Prieš daugelį metų šie vikingai atburiavo savo laivais pro Hudson įlanką ir dabar sudaro didžiausią islandiečių grupę už tėvynės ribų. (Islandija turi tik apie 150.000) gyventojų.

Seniausias laikraštis

Tautinės grupės Winnipeg leidžia keiliolika laikraščių, o vokiečių „Nord-West“ eina jau 80 metų ir yra seniausias etninis laikraštis Kanadoje. Tokio metų skaičiaus reikšmę geriau įvertinsime, jeigu prisiminsime, kad dar tik ateinančiais metais Manitobos provincija minės 100 metų sukaktį. Šią vasarą Manitoba išsirinko pirmąją socialistinę vyriausybę, kuriai vadovauja vokiečių kilmės prof. E. Schreyer.

(Nukelta į 7 psl.)

dėmesio ir net nuostolio. Vienu atveju rengėjų turėjo virš \$300 nuostolio. Blogiausia, kad tokie įvykiai labai numušia programos atlikėjų darbo nuotaiką ir entuziazmą. Priekaištavo kartą vieno sceninio pastatymo meno vadovas: „Išsivaizduok, tamsta, tiek dirbome, plušome, repetavome, patys dekoracijas kalėme, drabužius siuovome, kišome laiką ir pinigą, o kas išėjo?“ Priežastis buvo aiški. Tuo metu tiek daug parengimų buvo kiekvieną šeštadienį ir sekmadienį, kad mūsų tautiečiai negalėjo suskubti visur dalyvauti. Be to, neužmirštinina, kad vietinės aplinkos gyvenime taipgi būna iškilų vaidinimų, koncertų, rečitalių. Ir jie neretai ruošiami ne vien savaitės dienomis, bet ir savaitgaliais. Išsprusės ir reiklus tautietis linksta sekti gausų, įvairų ir neretai tikrai vertingą vietinį kultūrinį gyvenimą. Kad ir kaip mes norėtume, niekad neįstengsime savuosius aklinai uždaryti į lietuviškąjį getą. Nektartą ir profesinai, su tarnyba susiję, parengimai taipgi ruošiami savaitgaliais. Būna tokių atvejų, kad mūsų turimi ten vykti, atsakydamas kitą kartą gal ir visai vertingo lietuviškojo parengimo. Sporto entuziastai, ypač iš mūsų jaunimo tarpo, nekartą atsisako lietuviškojo parengimo dėl ledo ritualo, futbolo, krepšinio. Toks tautietis sako: lietuviškas parengimas bus ir sekantį savaitgalį, o jo mėgstama komanda atvyko žaisti tik šį kartą ir t.t.

Gal mes ir barmis tokius tautiečius, gal ir stebėsimės jais, kad jie „nelietuviškai“ įvyki iškeičia lietuviškojo nenaudai, bet fakto vistiek nepakeisime. Retesni, bet stipresni lietuviškieji parengimai, ar tai būtų vokaliniai koncertai, chorų pasirodymai, sceniniai pastatymai gali sutraukti gausenį mūsų žmonių. Pagaliau rečiau juos rengiant mažiau bus galima pasiteisinti negalėjimu dalyvauti. Todėl ir norėtusi kviešti visų parengimų ruošėjus kiek galint rimčiau apgalvoti savo būsimos

veiklos planą, kreipti dėmesį ne į kiekybę, bet į kokybę. Kitaip pat lietuviškoji publika duos aiškiai regimą atsakymą: tuštėjančias sales. Noras gauti daugiau pelno gali baigtis aiškiu nuostoliu. Ar taip nėra atsitikę jau kiekvienoje lietuviškoje kolonijoje? Jei taip, pats laikas pradėti visiems mokyti iš turėtų pamokų.

Prel. J. Balkūnas ir kun. L. Andriekus, OFM, lietuvių pranciškonų provincijolas, savo vizijoje regi Kultūros židinio rūmus Brooklyne. Nuotr. G. Peniko

Dabar daug kas nešioja dirbrinius dantis su didesniu malonumu

Jei norite išvengti nemalonumų, kai dantų plokštelės išslysta, slinkčioje ar atspalaiduoja, — užsakykite truputį FASTEETH ant dantų plokštelių. FASTEETH laikys dirbrinius dantis daug tvirtiau. Galėsite valgyti geriau ir jausitės daug maloniau. FASTEETH yra benigūs. Pados panaikinti plokštelių kvapą. Gerai pritaikinti dirbriniai dantis yra būtinybė sveikatai. Eikite pas savo dantistą reguliariai. Reikalaukite FASTEETH visose vaistinėse.

padvigubinkite savo pinigus
per devynerius metus

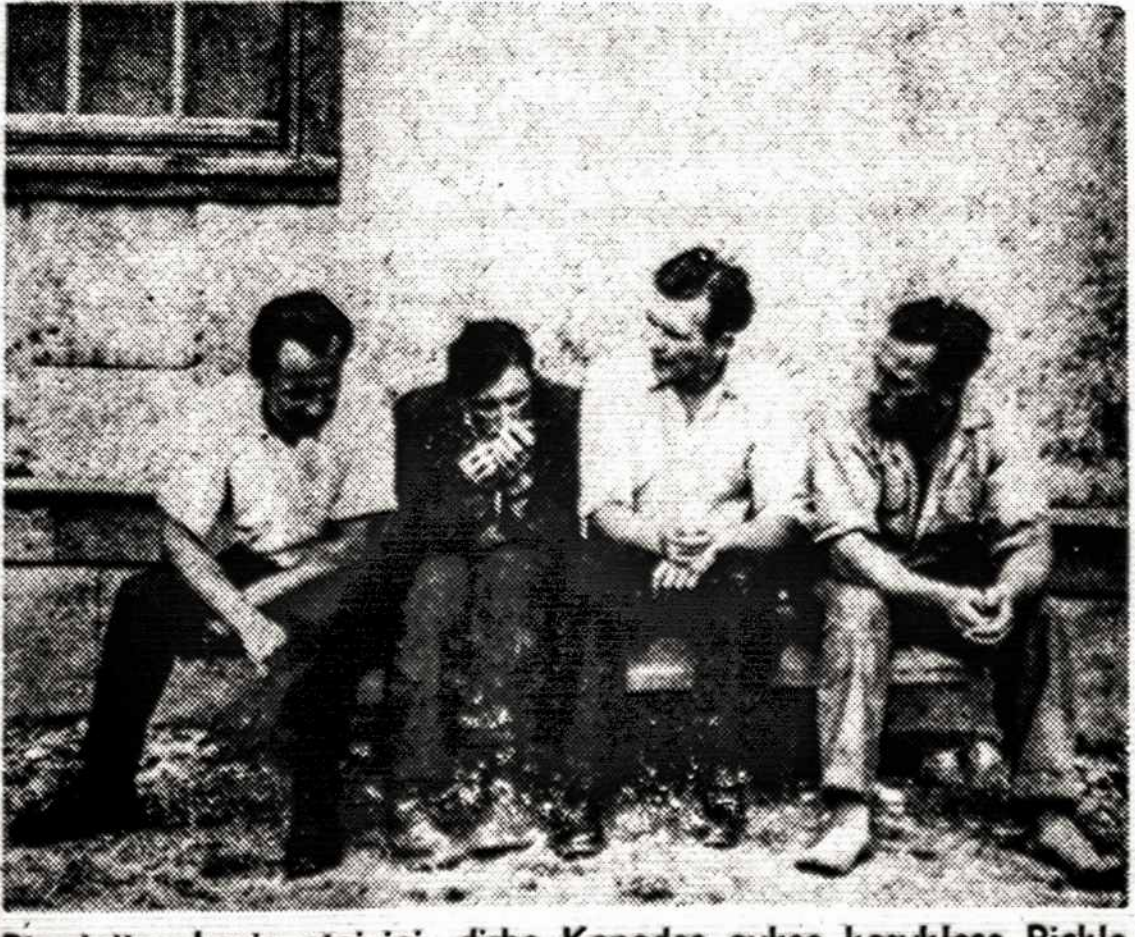
CANADA SAVINGS BONDS

8%

metinių palūkanų vidurkis iki pabaigos

- Šiais metais nauji Canada Savings Bonds duos vidurkį 8% metinių palūkanų, jeigu juos išlaikysite iki jų pabaigos. Tai geriausios pajamos.
- Kiekvienas \$100 lakštas duos \$7.00 palūkanų už pirmuosius metus, po \$8.00 už sekančius dujus metus, po \$8.25 — už kiekvienus likusius šešerius metus.
- Jūs taip pat galite gauti palūkanas už palūkanas. Padvigubinkite savo pinigus per devynerius metus.

- Canada Savings Bonds skiriami visiems. Jūs galite juos įsigyti savo darbovietėje, banke ar investavimo įstaigoje, mokėdami grynais ar dalimis. Jie prasideda nuo \$50. Šiais metais leidžiama kiekvienam asmeniui pirkti lakštų iki \$25.000.
- Jūs galite kiekvienu metu juos iškeisti į pinigus banke pilna jų verte ir su palūkanomis.
- Mažai yra tokių pelningų investavimų. Niekas taip saugiai neužtikrins ateities. Pirkite tad taupomuosius lakštus šiandien!

Pirmieji pokario ateiviai, dirbę Kanados aukso kasyklose Pickle Crow, Ont. Iš kairės: J. Kralikauskas, M. Pranyš, S. Stulpinas, P. Zabaraukas

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

PERKELTI PALAIKAI

Spalio 3 d. iš Trakų rajono Dusemenų kaimo kapinių į Vilniaus Raskų kapines buvo perkelti prieš 32 metus palaidoti kompozitoriaus Miklo Petrausko palaikai. Naujas smelio kauburėlis išliko šalia lietuvių operos tėvo Kipro Petrausko kapo prie Raskų cetrinio tako, kur bus pastatytas paminklas abiem broliams. Iškilmeje dalyvavo Petrauskų šeimos artimieji, Vilniaus operos ir baleto teatro, Kompozitorių Sąjungos atstovai, visuomenė ir moksleiviai.

SV. ONOS SVENTOVĖ

"Tiesos" rugsėjo 27 d. laidoje išsamų reportažą apie Sv. Onos bažnyčios remontą Vilniuje paskelbė D. Asnys. Jau prieš dešimtmetį buvo susirūpinama bokšto vibracija, kurios priežastis ištyrė Kauno politechnikos instituto dėstytojai ir studentai. Tėko apriboti automobilių greitį prie Sv. Onos bažnyčios, bet tai buvo tik laikinė priemonė. D. Asnys rašo: "Ypač kėlė nerimą aštuonios centrinio bokšto kolonėlės, laikancios maždaug dvidešimties tonų spili. Ne vienose vietose kolonėlių plytos supelšėjo, ir pasidarė aišku, kad reikalinga skubi ir rimta pagalba, reikalinga senas kolonėles pašalinti, išnuryti naujas. Aišku, šplio nenuke- liant ant žemės..." Jau pernal prie bažnyčios buvo pastatyti pastoliai, bokšto rekonstrukcijos projektą paruošė inžinierė konstruktorė Janina Bartkienė. Remontą teko atidėti, nes buvo norima rėmti pasirodžiusi ir išvengti klaidų, kurios galėtų padaryti neatitaisomą žalą keturių šimtmečių pastatui. Šį rudenį meistrai pradėjo darbą, įstatę tarp kolonėlių aštuonis domkratus, ant kurių atsirėmė visas šplio svoris. Išardžius pirmąją kolonėlę, nerasta jokio armatūrinio sustiprinimo — viską laikė plyta ir kalkių skiedinys. Dabar kolonėlės sustiprinamos betono pripildytu vamzdžiu jų viduryje. Iš bažnyčios rūsių palmtos plytos taip pat bus armuotos. Pasirodė, jog turi tebeveikiantios Panevėžio plytinės ženklius. Jų atsargomis jau 1904-05 metais pasirūpino Sv. Onos bažnyčios restauratoriai, pramatydami, kad ateityje tokių plytų jmonė negamins. Kolonėlių plytomis supildyti naudojamus specialius skiedinius, kurio vienas kvadratinis centimetras atlaiko 129 kg spaudimą. Darbų vykdytoju molėdžiuko Jono Stuko vadovaujami meistrai iki pirmųjų šalčių tikisi pakeisti naujomis visais aštuonias centrinio bokšto kolonėles, dalį karnizų ir stogo plytų. Sekančiais metais bus remontuojami mažiau pastangų ir įtampos reikalaujantys abu kraštiniai bokštai.

DZIAZO POPIETES

Kauno "Jaunimo" kavinėje rugsėjo 14 d. buvo pradėtos džiazni skirtos sekmadienio popietės. Kompoz. G. Kuprevičiaus telgimu, jų tikslas — supažindinti jaunimą su džiazu ir šiais ir taipgi skatinti jaunuosius kauniečius išmėginti jėgas šioje srityje. Pirmojoje džiaz popietėje dalyvių su jo vystymuisi supažindino jaunimo radijo laidos "Septima" red. R. Derkintis. Ateityje džiazas įrašus pakeis kauniečių džiaz entuziastų atliekamos programos.

SIMTAMEČIAI ZEMAČIAI

Telsių rajono kultūrininkai ir kraštotyrininkai rugsėjo 27 d. Zemačiams liudies teatre surengė pagerbtuves šimtamečiams zemačiams. Vien tik Telsių rajone buvo rasti net 23 šimtmečius senūs šventčiančiai ar juos jau spėję peržengti senoliai. Spaudė, jie minimi: Eigirdiškių kolchozo žemdirbys Juozas Norkus, Kotryna Zaukskaitė iš Tryškių sovchozo, nevėreniškaiki Kazys Sakys ir Lazaris Jakovlevas, "Masčio" sovchozo atstovas Stasys Vaitkevičius ir iš Jurbarko rajono "Pergalės" kolchozo atvykę 112 metų amžiaus viešnia Petė Klimienė. Šimtamečiai zemačiai automobiliu buvo atgabinti prie "Džiugo" kino teatro, kur jų laukė ir zemačiškasis "kalamaškas" pakinkyti žirgai. Iš "kalamaškus" išlipancius senokus prie Zemačiams liudies teatro su duona ir druska, gėlėmis ir tautiška.

CALGARY, Alta.

EVANGELIKŲ KUNIGAS Anas Trakis su žmona ir sūnumi Martynu iš Chicago lankėsi mūsų mieste. K. L.B. Calgary apylinkės valdyba sukvietė evangelikus ir katalikus. Susirinko apie 80 asmenų. Kun. A. Trakis atlaikė pamaldas ir pasakė patriotinį pamokslą. Tarp kitko jis pareiškė: "Ir evangelikai, ir katalikai — visi esame broliai ir seserys lietuviai, sūnūs ir dukros tėvynės Lietuvos." Po pamaldų salėje mūsų tautiečiai suruošė puikias vaišes bei pagerbimą ev. kun. A. Trakiui su šeima. S.m. rugpjūčio mėnesį atostogų progą lankėsi kitas evangelikų dvasiškis — dr. Algirdas Jurėnas su žmona, dukrelė — Astra ir Galina. Bendruomenės valdybos pastangomis buvo gautas vakciečių Sv. Mato dievnamis. Pamaldas 6 v. v. atlaikė svečias, vargonuojant jo žmonai. Dalyvavo 45 asmenų. Kartu su kunigu jie pagiedojė lietuviškų giesmių. Vaisės įvyko Ričardo Vanagačio namuose. Jas puikiai paruošė evangelikės ir katalikės moterys. Prie abiejų svečių priėmimo ir pamaldų su- ruošimo daug prisidėjo Marta Vana- gaitienė, uoliai talkindama apylinkės valdybai.

ANTRA GEGUZINĖ KLB apylin- kės valdyba surengė rugpjūčio pa- baigoje K. Dubauskų rezidencijoje. Ji gerai pavyko — atsilankė didokas skaičius tautiečių net iš tolimų vie- tovių: p. Noreikos su dukrelėmis iš Lethbridge, K. Norvilos iš Bentley, p. Valneriai ir Albrechtai iš Leth- bridge, J. Lokis iš Brooks. Jiems teko keliauti 150 mylių. Matėsi ir nemažai jaunimo, kurio tarpe domi- navo augstaūgis vyr. leit. L. Baršaus- kas.

RUDENS SOKIAI, rengti KLB apy- linkės valdybos, įvyko rugpjūčio 20 d. Lijo visą vakarą, tačiau dalyvių skaičius buvo didokas. Dalyvių links- mumo geras orkestras, protparpias gro- jės lietuviškus šokus. Premijoto valso varžybas laimėjo čiagimiai — Vyt. Nevada ir Rita Rastenytė.

LIEUVOS KARIUMENES SVENTE įvyks lapkričio 22 d. Brid- geland Community Hall. Bus iškil- minga programa. Dalyvau ir buvęs I D.L.K. Gedimino pėstininkų pulko karys, dalyvavęs II D. kare — Pet- ras Balsaitis. Pagrindinis kalbėtojas — Kanados kariuomenės vyr. leit. L. Baršauskas. Pradžią 8 v.v. Sokiai prasidės 9 v.v. ir truks iki 1 v.r. Orkestra gros, be kitų, ir lietuviš- kus šokus.

NAUJŲ METŲ sutikimas bus Mac- cabees salėje, kuri jau išnuomota. Pobūvis bus suvestinis — tik val- gių. Atsinešti alkoholinius gėrulus be leidimo draudžiama. Jūs parūpins apylinkės valdyba ir perleis savikai- na. Salė nėra didelė, dėlto dalyviai prašomi rezervuoti vietas iš anksto — paskambinti valdybos nariams.

LIGONIAI General Hospital ligo- ninė serga p. Paltienė. Jos vyras mirė prieš dvejus metus, o sūnus yra Kanados laivyno lakūnas-karinin- kas, tarnaujantis ant lektuvnešio. J. Venskis išbuvo dvi savaites Foothills Hospital ligoninėje. Dabar jaučiasi geriau. J. Kalvaitis iš Brooks pagul- dytas Calgary Holy Cross ligoninėje. Jis yra senosios kartos ateivis, bu- vęs ūkininkas, apie 70 m. amžiaus. Visiems linkime geros sveikatos.

VYR. LEIT. L. BARŠAUSKAS tarnauja šarvuotųjų dalinyje. Šia va- sarą jis dalyvavo manevruose — va- dovavo 40 tankų daliniu. Savo tan- ketę signalizacijos reikalus jis vartojo Lietuvos trispalvę vėliavą, kurią, jam prašant dovanoto p. Ne- vadienė. Ant savo radijo siųstuvo stiebo L. B. įtaisė Gedimino stulpų ženklą. Tai ryškiai matyti spalvotoje nuotraukoje. Kor.

Winnipeg, Man.

KARIUMENES SVENTE. Š.m. lapkričio 8, šeštadienį, 7 v.v., Sv. Ka- zimiero par. salėje rengiamas Lietu- vos kariuomenės atsteigimo minėji- mas. Programoje bus prisiminti sun- kūs Lietuvai laikai ir kovos prieš 50 metų. Kvietiami visus — vyrus ir moteris dalyvauti tame minėjime ir pagerbti žuvusius už Lietuvos lais- vę. Muzikantas Z. Brazauskas su aku- lu berniuku, kurie jau nekartą yra pasirodę televizijoje ir įvairiuose koncertuose, atliks meninę programą. Taipgi bus įvairių instrumentų lie- tuviškos muzikos — pasiklausyti ir pasiškoti. Veiks ir bufetas su įvai- riomis gėrimais. Pelnas skiriamas Lie- tuvių Fondui. Rengia L. Fondo nariai ir Bendruomenė. Kvietiami dalyvauti ypač buvusieji Lietuvos kariuomenės kariai.

P. Liaukėvičius,
L. Fondo įgaliotinis

SAVAITRASTIS "TEVIŠKĖS ŽIBURIAI" SIUNCIAMAS SUBSIZIANTI NEMOKAMAI TIEMS, KURIE ATSIUNČIA SAVO ADRESĄ.

Advokatas
EUGENIJUS KRONAS,
B. Sc., B. C. L.
32 James St. So.,
Royal Bank Building,
suite 614,
tel. 522-8781
Hamilton, Ontario

HAMILTON

SKAUTAI, talkinami rėmėjų drau- gijos, rengia savo veiklos dvidešim- mečio paminėjimą lapkričio 15, šeš- tadienį. Dalyvauti kvietiamos ir kitos organizacijos. Iškilmės įvyks Jau- nimo Centre. Ten bus pagerbti veike- jai ir geradarijai. Skautai bus pavaiz- duoti sceniniu būdu praeityje, da- bartyje, ateityje. Šiam darbui tal- kina aktorė E. Dauguvietytė-Kuda- bienė. Po meninės programos veiks bufetas, bus laimės staliukai, naujo stiliaus loterija, šokiai, orkestrui gro- jant. Lapkričio 16, sekmadienį, pa- maldos AV bažnyčioje. "Sirvintos" ir "Nemuno" tūntai kviečia visus tautiečius dalyvauti iškilmėse.

DRAMOS GRUPE "AKUKURAS", pradėdama naują darbo sezoną, kviečia įsijungti naujus narius, ypač kiek galint daugiau jaunimo. Norin- tieji įstoti į "Akukurą" prašomi

NAUJI — PAGERINTI NAUDINGESNI UŽ PINIGUS DOVANŲ PAZYMEJIMAI I LIETUVĄ OFICIALŲ PILNAI GARANTUOTI

Pagal naują pagerintą susitarimą, jūsų giminės galės pasi- rinkti ką norės Vnešposyltorgo krautuvėse. DABAR JIE GAUS DAUG DAUGIAU PREKIŲ UŽ JUOS, NEGU IKI ŠIOL, NES KAINOS YRA ŽYMAI SUMA- ZINTOS.

Dėl to geriausia siųsti DOVANŲ PAZYMEJIMUS. Jie yra naudingesni už pinigus ar siuntinius. Išstikite, kaip ge- riaiau galima p a d e t i giminėms. PRASYKITE MŪSŲ NEMOKAMŲ KATALOGŲ INTERTRADE EXPRESS CORP. 125 East 23rd Street, New York, N.Y. 10010 U.S.A.

GREIČIAU... PIGIAU... GERIAU...

Ir tikrai padėsite savo artimiesiems užsakydami dovanų siuntinį per

BALTIC STORES LTD.

(Z. JURAS)

421 HACKNEY RD., LONDON, E. 2, ENGLAND.

TEL. 01-739-8734

Sį rudenį siūlome 3 dovanų siuntinius sudarytus iš tokių daiktų, kurie labiausiai Lietuvoje reikalingi ar naudingi.

RUDENINIS (1), 1969

3 įdarai vilnės medžiagos vyriškam arba moteriškam apsiaus- tui, 3 1/2 įdarai puikios kostiuminės, angliskos vilnės medžiagos vyriš- kam arba moteriškam kostiumui, 2 įdarai "crimplene" medžiagos puikiai suknelėi, vyriškais arba moteriškais geros rūšies megztiniais, išieginiai nai- lonai marškiniai arba blužė, 1 pora vyriškų arba moteriškų kojinių — vilninių arba nailoninių, 20 geriausių rūšių cigarečių.

Kaina \$100.

RUDENINIS (2), 1969

Nailoninis itališkas, vyriškais arba moteriškais lietpaltis, 3 1/2 įdarai vilnės medžiagos medžiagos, 2 1/2 įdarai vilnės moteriškai suk- nelėi medžiagos, 1 vilnėnė gėlėta arba ornamentalė skarelė, 1 vyriš- kas arba moteriškasis labai geras megztinis, 1 kaklaraištis arba dėžė šokoladinio saldinių, 2 šilkines arba nailonines skarelės.

Kaina \$100.

MAISTO SIUNTINYS, 1969

6 sv. geriausiu kanadiškų miltų, 1/2 sv. arbatos, 1 sv. kakavos, 2 sv. ryžių, 1/4 sv. pipirų, 1/4 sv. lapelių, 1/2 sv. geriamo šokolado, 1 dėžutė "nescafe", 2 sv. geriausiu kiaušinių taukų, 1 dėžė šokoladinio saldinių.

Kaina \$35.

I kiekvieną draubų siuntinį galima pridėti šie labai Lietuvoje naudingi ir pageidaujami dalykai: nailoniniai lietpalčiai \$11, geriausios vilnės skarelės \$5, vyriški arba moteriški megztiniai \$14, pakeriai \$7, vilnės arba nailoninės kojines \$2.

Taip pat priimame užsakymus: auto mašinų, motociklų, dviračių, tele- vizijos aparatų, foto aparatų, radijo aparatų, šaldytuvų ir t.t. Mūsų sa- skaitos suteikia jums teisę gauti darbo pajamų mokesčių atskaitas.

KIEKVIENO SIUNTINIO PRISTATYMAS GARANTUOTAS

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

21 Main St. East, kamb. 203, tel. 528-0511

Darbo valandos: 9.30 — 5 v. p.p. pirmaadienis 9.30 — 5 v. p.p. antradienis 9.30 — 5 v. p.p. trečiadienis 9.30 — 5 v. p.p. ketvirtadienis 9.30 — 5 v. p.p. penktadienis 9.30 — 8 val. vak. šeštadienis 9.00 — 1 v. p.p. Liepos ir Rugpjūčio mėn. šeštadienis "Talka" uždaryta.

Nemokama grybėbė ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Pardudame "American Travelers" čekius ir perlaides (money orderus). Užtikrintas indėlių saugumas. Kapi- talas — virš \$1,600,000.00.

V. GERULSKIS ROOFING

DENGIU VISOKIUS STOGUS, TAISAU RINAS IR NUTEKAMOUSIUS VAMZDŽIUS ARBA NAUJUS ĮDEDU.

IRAINOJIMAS NEMOKAMAS. KREIPTIS BET KURIUO LAIKU. MI 83400 ANCASTER, ONT.

KNIGHT RADIO & TELEVISION

SALES & SERVICE

168 Locke St. S., Hamilton, Ont.
Tel. 522-5028

ATSTOVAUJAM PHILIPS, WESTINGHOUSE & ZENITH BENDROVĖMS

Savininkas Algis (AL) Pilypaitis

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

TUKSTANTINE VYSKUPŲ K. PALTAROKO VARDU. Artinantis dvylikmetiui nuo vysk. K. Paltaro- ko mirties († 1958. 1. 3.) kilo suma- nymas įamžinti to tauraus ganytojo vardą Lietuvių Fonde, surenkant \$1000. Iki šiol jau aukėjo: po \$100: kun. M. Vembrė, A. Kuodytė; po \$50: A. Federovich; \$30: M. Velickienė; po \$25: Panevėžiečių Klubas, kun. St. Yla; \$15: K. Pavydienė; po \$10: I. Eivienė, E. Ribokienė, J. Lauri- naitis, E. Pleškevičienė, O. Ciužie- nė, J. Tamošauskas, dr. R. ir A. Za- lubai, M. Janonienė, M. Valčiulytė, A. ir E. Daugirdai, K. Kebinskiene, prof. S. ir A. Sužiedėliai, M. Jeskele- vičienė, A. Ambrozaitienė, kun. V. Zakaras, O. Ivaškiene, J. Vembrė, inž. J. Stašaitis, Vl. Lėvanas, kun. J. Pragubickas, F. Janonis, J. Wisoc- kis, St. ir A. Martišauskai; po \$5: D. Kasperienė, A. Michailiut, Ant. Skirius, Alb. Skirius, I. Jokšas. Su- rinkta \$610; dar stįga \$390 arba 39 aukotojų po \$10. Kreipiamės į bu- vusius vysk. K. Paltaroko mokinius, vyskupijos gyventojus bei gerbėjus, prašydami aukų, kad iki dvylikto mirties metinių surinktume visą tūkstantinę. Pinigus siųsti į "Lithu- anian Foundation (vysk. K. Paltaro- ko "1000"), 6643 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, USA arba Rev. M. Vembrė, 21 Sawtell Ave., Brock- ton, Mass. 02402, USA.

"THE NEW YORK TIMES" dien- raštis rugsėjo 26 d. laidoje nemažą vietos paskyrė buvusiam Lietuvos prez. a.a. Aleksandrai Stulginskiui, supažindindamas skaitytojus su svar- besniaisiais velionies darbais, trem- timi Sibire, kur jis sovietai buvo nu- teisė kalėti 25 metus koncentracinė- se stovyklose. AP žinių agentūros pranešimą apie a.a. A. Stulginskio mirtį paskelbė ir Vašingtono dien- raštis "The Washington Post". Infor- macijas parūpino VLIKas ir LLK.

DR. J. VALIŪNAS, VLIKo pirm., spalio 5 d. iš Niujorko iškrisdo trim savaitėmis į Europą. Lietuviškos infor- macijos ir Lietuvos laisvinimo reika- lais ilgiau žada sustoti Ispanijoje, o po to lankysis Prancūzijoje, V. Vo- kietijoje bei kitose valstybėse. VLI- ko seimas bus Niujorke š.m. gruod-žio 6-7 d.

STASYS PILKA, lietuvių dramos teatro veteranas, tikrinsai sveikata Čikagos ligoninėje Central Commu- nity Hosp., 5701 So. Wood St. Jo telefonas: RE 7-4600, ext. 538.

ONA SIDABRIENE, Telsių gim- nazijos buvusio ilgamečio inspekto- riaus Simo Sidabro našlė, yra at- vykusi iš Lietuvos aplankyti High- land, Ind., gyvenančio sūnaus ir jo šeimos. Kelias savaites viešėjo pas giminaičius Aleksandrą ir Povilą Gri- žus, Wakegan, Ill.

MYKOLO SLEŽEVICIAUS, nepri- klausomus Lietuvos buvusio ministe- rio pirminko, 30 metų mirties su- kaktis bus atžymėta lapkričio 16, sekmadienį, 4 v.p.p., Čikagos Jauni- mo Centro salėje rengiamu minėji- mu. Pagrindiniai kalbėtojai — adv. Gabrielis Gedvila ir inž. Antanas No- vickis.

LOS ANGELES SV. KAZIMIERO parapijos šeštadieninė mokykla XXI mokslo metų pradėjo su rektoriniu mokinį skaičiumi — 105, kurie yra suskirstyti į aštuonis skyrius. Mokyk- los vedėjo pareigas iš pasitraukusio Igno Medziuko perėmė parapijos vi- karas kun. Romas Kasponis. Mokyk- los vaikų tėvų komiteto pirminku išrinktas inž. Vyt. Čekanauskas pa- keitė šias pareigas ėjusi inž. J. Jo- dele. Džiugu, kad tėvai rodo dideli domesį savo prieauglio lietuviškam auklėjimui. Kiekvienas tėvas vaikus į mokyklą vėža net 60 mylių.

Argentina
ARGENTINOS LIETUVIŲ CENT- RE, Dr. J. Basanavičiaus salone, bu- vo surengtos pavasario sutiktuvės ir B. V. Survilų firmos madų paroda, kurios dalyviai buvo supažindinti su 159 moterų, vyrų ir vaikų drabužių modeliais. ALC pavasario karalaitė iš- trilykos Buenos Aires lietuvių iš- rinkta Silvija Čekauskaitė, princesė — Amelija Čepulytė ir Carmen Meškauskaitė. Šias iškilmes parodė Buenos Aires televizijos 13-tas kana- las. Filma su kitu argentiniečiu bu- vo paruošęs televizijos pareigūnas Carlos Dobkevičius, O. P. Ožinskių gimnainitis.

Australija
STASYS SIUSKUS, melburnietis, po ilgų pastangų sovietinėse įstaigo- se pagaliau sulaukė žmonos iš so- vietų okupuotos Lietuvos. Su žmo- na ir pusantrį metų dukrą jį išky- rė karas 1944 m. liepos 13 d. Ište- kėjusi dukra liko Lietuvoje. S. Siu- skas stengsis, kad jai būtų sudarytos sąlygos atvykti atostogų į Austr- aliją.

ALB KRASTO VALDYBOS PIRM. S. NARUSIS rugsėjo 23 d. išvyko į Naująją Zelandiją aplankyti šame krašte gyvenančių lietuvių.

TARPAUTINĖJ PARODŲ, kuri- šių metų pabaigoje rengiama Geelon- ge, West Town Hall, ruošiasi daly- vauti ir lietuviai. Lietuviškų rank- darbių, juostų, paveikslų, medžio drožinių ir gintaro dirbinių skyrių organizuoja ALB Geelongo apylin- kės valdyba.

LIETUVIŲ SODYBĄ Engadine vietovėje yra pasiryžusi įkurti Sid- nėjaus Socialinės Globos Moterų Draugija. Šiam tikslui lietuviškos mote- ryš iš Australijos įstaigų jau yra gavusios žemės sklypą. Lietuvių so- dyboje planuojama sukelti penši- jon išėjusias vyresnio amžiaus tau- tiečius.

SPORTO KLUBA JAUNIMUI nu- tarė suorganizuoti Brisbanės lietu- viai. Steigiamajame susirinkime klubo nariais įsirašė 11 berniukų ir 11 mergaičių sportininkų ir 16 rėmėjų. Klubu valdybon išrinkti: J. Ziukelis, A. Malisaukas, A. Ziogas, R. Kvie- cinskaitė ir R. Ziukelis. Valdyba nau- jajam klubui turės surasti vardą. Iš Adelaidės Vyčio klubas gavo dovaną — sviedinį.

BRITANIJA
GEN. STABO PLK. BOLESLO- VAS JAKUTIS, Vyčio kavalierius, po ilgos ir sunkios plaučių ligos mirė Edinborge, Škotijoje, rugsėjo 28 d., sulaukęs 79 metų amžiaus. Veli- onis paliko žmoną Emiliją.

MANČESTERIO LIETUVIŲ socia- linis klubas rugsėjo 27 d. atžymėjo veiklos dvidešimtmetį. Minėjime daly- vavo ir sveikinimo žodį tarė Lietu- vos atstovas D. Britanijai V. Belic- kas: Sukaktuvininkus taipgi sveikino ir kitų klubų pirminkai. Sociali- no klubo namai Mančesteryje yra tapę šiaurinės Anglijos lietuviškos veiklos centru.

PREL. JUOZAS GUTAUSKAS rug- sėjo 21 d. atšventė 35 metų veiklos sukaktį Škotijoje. Jam surengtame pagerbtuvių pobūvyje dalyvavo visos lietuvių organizacijos Škotijoje.

Vokietija
VOKIETIJOS ATEITININKŲ SEN- DRAUGIJA naujoji valdyba rugsėjo 14 d. posėdyje Romuvoje pasiskir- tė pareigoms: pirm. — dr. J. Gri- nus, ižd. — Irena Natkevičienė ir sekr. — kun. Br. Lubinas.

VLB STUTTGARTO apylinkės val- dyba leidžia rotatorium spausdintą laikraštėlį "Savi", kurį redaguoja K. Šimanaukas.

TEISES MOKSLŲ DR. ANT. BAR- DAUSKAS mirė Rheinland - Pfalzo universiteto klinikoje, sulaukęs 62 metų. Velionis yra buvęs atsargos karininku, neolituanu, kriminalinės policijos valdininku, dalyvavęs ko- vose prieš sovietus prie Smolensko. Teisės doktoratą įsigijo pokario me- tais Tuebingeno universitete. Pri- klausė VLB Mainz apylinkėi, reikšė- si lietuviškoje veikloje. Palaidotas Wald Mainz-Mombach kapinėse, da- lyvaujant inž. V. Kaleckui, kun. J. Dėdinui, iš Čikagos atskridusiems sū- nui, gausiam būriui lietuvių, vokie- čių, vengrų ir arabų.

Pakistanas
SOVIETINAMU BALTIJOS RES- PUBLIKU dienas Karai mieste su- rengė Sovietų Sąjungos draugystės rūmų direktorius V. Kazakovas. Pa- skaitas apie Baltijos ekonominį gy- venimą ir prekybinis ryšius su Pa- kistanu skaitė sovietų ambasados pareigūnai. Lietuviai menai atstova- vo mėnesį trukusi M. K. Ciurlionio, K. Skleriaus ir P. Kalpoko kūrinių reprodukcijų paroda.

Indija
MISIIONIERIUS KUN. D. SLAP- SYS, SJ, iš Ahmednagar rajono, kur du kunigai aptarnavo apie 6000 dide- liame plote išsiklaidžiusių katalikų, perkeltas į mažesnę Kurduwadi vie- tove. Čia jo paslauga laukia apie 200 geležinkelio tarnautojų k a t a l i k ų. Naujoje paskyrimo vietoje yra ma- ža bažnytelė su kambariu kunigui. Misiionieriaus dabartinis adresas: Rev. Donatus Slapsys, SJ, St. An- thony's Church, Dist. Sholapur, Kur- duwadi, India.

DEDIKACIJOS SVENTĖJAI ARTĖJA

Reikšmingai gausus lietuvių būrys pirmą kartą is- torijoje susirinks Romoje 1970 metų vasarą dalyvauti LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYČIOS PASVENTINIME

Netrukus bus paskelbta registracija norinčiųjų dalyvauti šioje šventėje. Aukotojų ir jų paminėtų asmenų vardai liks atei- čiai specialiose knygoose Vatikano ir lietuvių archyvuose

Neatidėliodami siųskite savo auką šiuo adresu: LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL, 2701 W. 68th St., Chicago, Ill. 60629, USA

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI BEI DOVANOS

Į LIETUVĄ ir Sovietų Sąjungą

PAPRASTU BEI ORO PAŠTU

Didelis pasirinkimas medžiagų bei drabužių

LONDON TEXTILES, 791 Dundas St., LONDON. ONT.

TEL. 434-0514

Cia turime antrą Vitalijos Bogutaitės lyrikos knygą. Pirmoji, "Veidrodio žūros dugne", išėjo prieš devynerius metus. Tada autorė kūrė daugiausia trumpus eilėraščius, o šiame rinkinyje palinkusi į ilgius. Abiejose knygose rastum atliepant panašias nerimo ir netikrumo nuotaikas, kuriose primityvi mistika susibėga su moderniu braižu. Tik naujame veikalė jos žodis nuskamba veržliau ir drąsiau, o patys posmai perskverbt dabarties įtampų ir problemų. Sustiprėjimas iš iššūkiu tonas ir įjeskiojimai. Taip yra todėl, kad Vitalija Bogutaitė jaučiasi bestovinti tarp kelių pasaulių:

Mano gyvenimas suskirstytas
į tris nelygias dalis
Ilgas vakar, trumpas dabar ir
nežinomas rytoj.

Atsidūrusi kryžkelėje, traukiama priešingų jėgų verpeto, autorė visdėlto daugiau pasivirsi ne į aną "ilgą vakar", bet į "trumpą dabar": ji šiame rinkinyje žymesnę duoklę atidavė dabarties dūžiams ir atgarsiams. Apie praeitį, "ilgą vakar", Vitalija Bogutaitė kalba pirmame knygos eilėraštyje — "Laiske broliui". Su juo poetė atsisakyre, "kaip atsisakio dvi sraunios upės". O paskui skaitome:

Gerai, kad išėjai.
Gerai, kad tavo upė teka
rytų pusėn.
Lai teka į saulę, į pradžią.
Manoji tiesiasi į vakarus,
į pabaigą.

Taigi, savotiškas Spenglerio vakarų žlugimas, — pasakys kuris galvotojas. Žinoma, jei kas norės, galės įžvelgti čia ir tokią mintį. Mums tuo tarpu tai reikšminga kaip vienas iš takų, vedančių į kryžkelėje berymančią poetę. Į tai būtų galima pažūrėti ir kaip į vieškelį, kuris ją lydėtu, bent svajonoje, ir savo tėvų žemę. Tačiau dabartinis rinkinys tam "ilgam vakar" — ne daug beatliepia, ir tai nėra patys stiprieji žodžiai. Gal vienas įdomus bruožas iš tos atsišieninės skrynos yra modernaus stiliaus suliejimas su mūsų tautos sakos atbalsais, kaip štai: "languose eina, žaltį nešdami, broliai". Daugiausia tokią išraišką perskverbtas eilėraštis "Į nak- tį".

Antra šios knygos pakopa yra "trumpas dabar", arba, kaip autorė sako, — "mano kartos byla". Šiai temai atitenka antras ilgesnis rinkinio eilėraštis "Dainuok, broli, savo likimą", skirtas Algimantui Mackui, su kuriuo glaudžiau susijusi pastarosios generacijos samprata ir poetinis palikimas. Vitalija Bogutaitė šiame kūrinyje yra laisva, drąsi ir išradinga. Dabarties šauksmas čia susilieja su primityviais įvaizdžiais, egzistenciniam vienšimui ("Kiekvienas jaučiam vienumos šaltumą"), prasmės įjėskiojimu, valandos trapumu, savo genties likimo pajautimu ir kone evangelijų ar giesmynų atodūsiams:

Vesk, mokytojai į pažadėtą žemę.
Šauk pralaimėjusius į kovą.
Paženklinti avinėlio krauju,
nausiosios sandoros krauju,
paveldėjom telsę į žemę.

Vesk per tyrus,
vesk į pažadėtą žemę —
mirties balsu šaukia,
nieko surasti negalinti,
nieko prarasti negalinti,
išsklydus gentis.

Eilėraštis skamba stipriai ir vaizdžiai, tik negalima išvengti įspūdžio, kad jis stovi Algimanto Mackaus ūksmėje. Tad neuostabu, kad tarpais abiejų autorių įvaizdžiai ir terminai atsišaukia ir šiame rinkinyje tai ataidi, lyg kažkur anksčiau girdėtas balsas.

Panašiai yra ir su sekančia Vitalijos Bogutaitės tema, kuriai knygoje atitenka s t a m b e s n e duoklė. Tai afrikinė tema, kuri, tiesa, jau nėra visai nauja lietuvių poezijoje. Mūsų autorė šion temon pasineria giliau už kitus mūsų lyrikus, o be to, čia atgarsio randa ir Amerikos pietinių teisių sąjūdžiai su dar konkretnesne tema — pietinių negrų. Gal laikas susimaišys, pradėjęs skaityti pirmą šio skyriaus eilėraštį — "Tiemis, kurie žuvo". Antraštė lyg ir įtaigotų lietuvišką partizaninę temą, ar ką panašaus, o iš tikrųjų:

Magnolių kraštas kvepia
gėlėm ir krauju.
Kvepia plantacijų prakaitu ir
brolių šauksmu.
Kiekviena valanda tampa tiltu,
kiekviena akimirka — šauksmu,
metalo režežiams ritmingai
skeliant
juodųjų brolių galvas.

Tokios vietos primintų Amerikos pietinių valstijų — tolesnius ar artimesnius — rasinius santykius. Rinkinyje tačiau turime posmų, kurie nuskamba afrikiškai:

Ir paguldė jį augštam kalne
į juoda žemę.
Šaukit, juodos seserys,
dramblio kaulo krašto dukters,
prikimiusiais balsais raudokit:
jį dievas mirė,
jį dievo nebėra,
jį dievas niekadoms neprisikels.

Dunda, dunda, dunda
dramblio kaulo krašto
dukterų būgnai.

Kalena balti dantys,
šaukiasi keršto
dievas mirė.

Beliktų pastebėti, kad šios ištraukos pirmą eilutę panaši į mūsų liaudies dainų "augstus kalnus".

Vitalija Bogutaitė šiose afrikinėse temose turi evokacijos dovaną ir, kur to reikia, netgi primityvų grubumą. Tarpais jos eilėraščiuose dvelktelia surrealistinio sugestyvumas, lyg iš to primityvaus dailininko Rousseau paveikslų. Tą įspūdį gaivina tokie jos pirmųjų buities žodžiai, kaip gentis, vanduo, kaulas, kraujas, arba liaudiniai simboliai, kaip — septyni artojai.

Vietomis tartum pasivaidena nomadų piemenų gaidynės, labai tolimi laikai, su raganavimų ir tikėjimų priemonėmis.

Apskritai paėmus, Vitalija Bogutaitė su nauja knyga atėjo stipresnė ir įvairesnė. Žinoma, laikam nepatiks čia vienur kitur paliktas teatrinis trafaretas: "Užsidėki kaukę"... "Tavo eilė išėiti scenon". Kitiems nepatiks nuslydimas į prozą, pavyzdžiui, "Laiske broliui". Tačiau gal daugiausia tektų ateityje pagaltvoti ties dviem temom, kurios, praėjus jau keletui metų, įgyvena kitokią perspektyvą. Viena jų yra generacijos pabrėžimas ir jos terminologija, o antra — negrai. Nors autorė čia stipriausia, bet tai jau atsišaukia iš tam tikros praeities, ir dabar tos pačios problemos lūžta kiek kitoniškesnėje prizmėje, negu tada buvo regėta. Todėl ir tokios poezijos pajautimas atrodo kiek atokes, jau iš kito istorijos lapo, netenka dalies tiesioginumo.

O visdėlto pasilieka misija, kaip poetės, nes, tarant pačios Vitalijos Bogutaitės žodžiais:

Nenorėtume mirti,
neužbaigę kelionės,
nenorėtume mirti
nesurinkę avių.

Laukai žaliuoja,
vaisiai prinokę
laukia rinkėjų.

Vitalija Bogutaitė, LIETUS IR LAIKAS. Išleido "Ateitis" 1969 m. Kaina — \$2.

Aug. R.

Atsiųsta paminėti

VYSK. PRANAS BRAZYS. Vėlinies atminimui skirtas 88 psl. leidinys. Turinys: popiežiaus Pauliaus VI kalba lietuvių delegacijai vysk. P. Brazio konsekracijos išvakarėse, kun. prof. St. Ylos "Vyskupas Pranas Brazys, Europos lietuvių ganytojas", spaudos ištraukos apie vysk. P. Brazi, jo gyvenimo ir darbų eiga, vysk. P. Brazio "Mūsų pareigos persekiojamai Lietuvai", vysk. P. Brazys vaizduose. Angliškai kalbantiems skiriamas rašinys "The Shepherd of Dispersed Lithuanians". Leidinį paruošė kun. prof. Stasys Yla, viršelį ir iliustracijas sukūrė Paulius Jurkus, išleido "Ateitis" knygu leidykla, gavusi finansinę paramą iš Tėvų marijonų. Kaina \$2. Knyga galima užsisakyti šiuo adresu: Altimis, c/o Rev. V. Dabušis, 147 Montgomery Place, Paterson, N.J. 07501, USA.

Stella Maris nr. 4, rugpjūtis. Lietuvių Fatimos kovotojų biuletenis. Stella Maris, 8007 De Soto Ave., Canoga Park, Calif. 91304, USA.

Šaltinis nr. 4 (1275), rugpjūtis. Sv. Kazimiero Sąjungos leidžiamas religinės ir tautinės minties žurnalas. Adresas: 16, Hound Rd., West Bridgford, Nottingham NG 2 6AH, Britain.

Filatelistų draugijos "Lietuva" biuletenis nr. 6(132), rugpjūtis-rugsėjis. Administratorius — Kazys Rožanskas, 3605 W. 71 st St., Chicago, Ill. 60629, USA.

Lituanus No. 1, 1969. Kultūrinis žurnalas anglų kalba. Lituanus, P.O. Box 9318, Chicago, Ill. 60690, USA.

A. Tamošaitienės, Rugsėjo naktis (tapyba). Jos kūrinių paroda vyksta Otavos Little Theatre Gallery nuo spalio 8 iki 19 d.

DALIA SAUKAITYTĖ

SENOVIŠKAS RUDUO

Prie visų šaltinių — gluosniai. Prie kiekvieno kelio — kryžiai.
Toks senoviškas, pažilgęs, astrom keopantis ruduo.
Išklampotas kaimo kelias protėvių palikėm vyžom
Ir pamėlęs ligi skausmo upeliūkščiuose vanduo.

Lyg sulytas pilkas paukštis po gelsvais klevais — bažnyčia.
Čia nulūžo kaimo takas... O šventorių — vyžų pėdos...
Pas medinį gerą Diegą, su lazdom ir su triniųčiais,
Į dievus labai panašūsėjo žmonės, eijos bėdos.

... Liko kaimo kapinaitės... Pamiršti vardai ir maldos...
Mano protėvių likimai medžio raštais išrašyti.
Baikštis ir geri vaiduokliai naktimis palangėm baldos,
Auga gluosniai nesodinti, rymo kryžiai nestatyti.

VYTAUTAS ČESNA

PAGUODA

Nesakyk nors švarką žmogui — niekšas,
Nors pašautas vidur vieškelio kenti:
Žvilgtelk, žvaigždės žiburiuoja ir neįieško,
Kas iškaitė jų plevėnimo mintis.

Jos net man šį šventą vakarą nekeršys,
Kad myliu liepsnų žvaigždėlę tarp žvaigždžių.
Nepraiekit, kur tavas dienas sutarsė...
Dievui dėkui, aš jį juokintini girdžiu.
V. Vokietija, 1941 m.

kultūra naujojo akmens, bronzos ir geležies amžiais.

Neišryškintas Lietuvos vaidmuo Rytų Europoje

J. Jakštis labai glaustai atpasakojo lietuvių tautos gyvenimą nuo jos pasireiškimo istorijoje iki į pasaulinio karo, nesileidamas į platesnį aiškinimą. Laisvojo pasaulio lietuvių spaudoje nekartą buvo keliamas reikalas išryškinti senosios Lietuvos valstybės vaidmenį Rytų Europoje; ypač Z. Ivinskis daug yra rašęs šiuo klausimu. Atrodo, leidžiant naują platesnės apimties Lietuvos istoriją ir dar anglų kalba, kaip tik reikėjo atsižvelgti į iškeltus reikalavimus naujai Lietuvos istorijai, ypač kai pavergtoje Lietuvoje rašomos Lietuvos istorijos tas vaidmuo nuvertinamas. Tačiau J. Jakštis atpasakoja Lietuvos valstybės įvykius įprasta tradicine tvarka, nesigilindamas į jų reikšmę Rytų Europai.

Z. Ivinskis ir kun. dr. J. Matušas yra pabrėžę, kad Saulės ir Durbės mūšio laimėjimai yra išgelbėję lietuvių nuo suvokietinimo ir sulaukę kardinkinų ordino veržimasi į šiaurės rytus Rusijoje. Tai pripažįsta ir latvių istorikai.

Mindaugo kovos su totoriais ir 1363 m. Algirdo laimėjimas ties Mėlyniaisais Vandenimis sulaukė totorių antplūdį į vakarus, tačiau autorius nerado reikalo paminėti nei mūšio datos, nei vietos.

Neišryškintas ir kryžiuočių ordino planas Algirdo ir Kestučio laikais nuolatiniu puldinėjimu nuvarginti Lietuvą ir ją pavergti. Tannenbergo mūšio data aiškiai nepažymėta, nors yra dvi kitos mažiau reikšmingos datos. Tannenbergo mūšio istorinę reikšmę vaizdžiai apibūdina vien tas faktas, kad vokiečiai jo ne užmiršo per penkis šimtus metų ir 1914 m. toje vietoje sumušė rusų armiją laikė tai revanšu.

Kitataučiams ir mūsų jaunimui, mažai pažįstanciam Lietuvos istoriją, būtų labai naudinga žinoti tokius įvykius. A. Gerutis nežymiai užsimena, bet geriau būtų buvę pabrėžti kalbant apie 1410 m. mūšį.

Nieko neužsiminta apie žemaičių delegaciją bažnytiniam Konstancijos susirinkime, kur buvo aiškiai išdėstyti kryžiuočių grobuoniški tikslai Lietuvos atžvilgiu. Taip pat nepaminita, kad Vytautas Didysis su Jogaila popiežiaus buvo paskirti Katalikų Bažnyčios globejais Rytuose. O tai svarbus faktas visuotinėje istorijoje.

Mūsų spaudoje ir istorijos vadovėliuose pabrėžiama Lietuvos Statuto teisinė reikšmė, jame atspindintis lietuvių tautos teisinis subrandimas. Viso to A. Geručio redaguotoje istorijoje pasigendama.

Lietuvos istorijos vadovėliuose visada pabrėžiama Lietuvos valstybės vaidmuo kovose su vokiečių ordinu, sulaukiant vokiečių "Drang nach Osten", bet labai retai užsimenama apie rusų antplūdžio užkirtimą į vakarus. Juk kol Lietuva buvo galinga, kad ir unijoje su Lenkija, ne tik pati apsigynė nuo Rusijos, bet ir Lenkiją apgynė nuo jos. Lenkija šito vaidmens nesuprato ir Lietuvos kovose su Maskva beveik nedalyvavo. Kai Lietuvos karinės jėgos kovose su Rusija ir Švedija išseko, tai ne tik Lietuva, bet ir Lenkija buvo parklupdytos kaimynų durtuvu. Todėl Lietuvos valstybės neišlikusios praradimą remti vien bajorijos networka gal būtų nevisai tikslu.

Rašydamas apie Lietuvos rusinimą XIX a. antroje pusėje, J. Jakštis pasitenkinimo snaudros draudimu, tuo tarpu rusinimas per mokyklas nežymiai palietas, o svarbiausias rusinimo kardas, nukreiptas prieš Katalikų Bažnyčią, net neužsimintas. (Bus daugiau)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

DAIL. ANASTAZIJOS TAMOŠAITIENĖS paveikslų paroda surengta Otavoj "Little Theatre Art Gallery" nuo spalio 8 iki 19 d. Išstatyta 30 kūrinių. Ta proga išleistas katalogas anglų kalba su dailininkės biografijomis duomenimis ir kairiųjų paveikslų nuotraukomis.

LIETUVIŲ RASYTOJŲ DRAUGIA korespondenciniu būdu renka naują valdybą, kurios būstinė šį kartą bus Niujorke. Kandidatų sąrašą yra atsiųsti rašytojai.

ALOYZO BARONO eiliuotą knygutę vaikams "Diena prie ežero" išleido "Terra" Cikagoje. Į kietus viršelius įrasta dovana išveijos lietuviukams iliustravo Nijolė Vedegytė-Palubinskienė.

KUN. TITAS NARBUTAS, ruošias a.a. kun. Alfons Sušinsko monografiją, kviečia talkon vėlonies pažįstamus. Atsiminimus prašoma siųsti šiuo adresu: Rev. T. Narbutas, 1922 Leo St., Dayton, Ohio 45404, USA.

SOL. G. VASILIAUSKIENĖS Adelaidėje, Australijoje, vadovaujamas vyrų oktetas "Klajūnai" pirmąsias savo metines atžymėjo M. Petrauskio komiškios operetės "Consilium facultatis" spektakliu. Operetę režisavo J. Neverauskas, muzikinę dalį paruošė G. Vasiliauskiene, scenovaizdžius sukūrė Žibutė Westenberg, daininkams akomponavo C. Palubienė. G. Bulbickio vaidmenį atliko bosas P. Duoba, M. Bulbickienės — K. Vanagienė, O. Bulbickytės — B. Mikuzienė, tarnaitės Jonės — B. Budrienė, inž. Z. Murickio — tenoras V. Sulcas, agronomo L. Susnio — baritonas V. Opulskis, dr. Reškio — bosas-baritonas V. Vosylius ir tenoro Valentuko — tenoras J. Baranuskas. Klajūnų ir klajūnių bendromis įėjomis sukurta "Consilium facultatis" spektaklis buvo maloni staigmena Adelaidės lietuviams.

JANINA MATHEWS, sol. Lionės Jodytės-Mathews dukrelė, vėl buvo pakviesta šešias savaites atlikti pagrindinį vaidmenį "Curley McDimple" veikalė Niujorke, kur jis vaidinamas jau trečius metus.

PROF. MARJA ALSEIKAITĖ-GIMBUTINĖ, Los Angeles universiteto Europos archeologijos katedros vedėja, praėjusią vasarą tvarkė neolito sodybų kasinėjimus Made-donijoje. Radiniai datuojami nuo 6.000 iki 3.000 prieš Kristaus gimimą. Ji rašo veikalą apie to laikotarpio Europos kultūrą ir meną, apibendrina kasinėjimų medžiagą. Šiai temai bus skirti keturi tomai. Juose bus paliesta ir Lietuva — archeologiniai radiniai Šventosios durpynuose, Dubučiuose.

"DIRVOS" METINIO VAKARO koncertinę trijų dalių programą Klevalande atliko iš Cikagos iškviestas dainuojantį žymantį šeima — mama, du maži sūnūs ir šešios dukros. Šio ansamblio vokalinė technika rūpinasi buvusi Kauno operos teatro solistė Alodija Dičiūtė-Trečiokienė. Didžiąją programos dalį sudarė lietuvių kompozitorių M. K. Čiurlionio, J. Žilėvičiaus, J. Bertulio, B. Jonušo, B. Budriūno, A. Kačanausko, J. Naujailio, F. Strolis, V. Juozapaitis dainos, bet netrūko ir lietuvių kompozitorių populiarių kūrinių. Salėje skambėjo net penkioms kalbomis jaunųjų dainininkų solo, duetai, kvartetai ir viso ansamblio choriniai pasirodymai. Koncerto užbaigė P. Žymantienė buvo apdovanota rožėmis, o jos ansamblio dalyviai — saldainiais.

GRAŽINA RAUBERTAITE-RAUGIENĖ, reklamų ir skelbimų skyriaus dailininkė Prudential Insurance draudimo bendrovėje Newark, N. J., sukurė plakatą, skatinantį pirkti JAV valdžios paskolos laktus. Didokiu tiražu išleistas plakatas gerokai padidino laktų pardavimą.

PROF. DR. ELENOS LIATUKIENĖS dantų gydytojų žurnale "Journal of Dental Research" paskelbtą studiją "Demineralization of Enamel in Cooked Food-Saliva Mixtures" atskira brošiūra išleido tarptautinė draugija International Association for Dental Research. Dr. E. Liatukienė, jau dešimt metų dirbanti Vasingtone Howard universiteto dantų gydytojos ruošiančiame institute, nuo š.m. liepos 1 d. gavo ordinarinės profesorės teises.

DR. RIMVYDAS ŠILBAJORIS, Ohio valstijinio universiteto slavų literatūros profesorius, paruošė veikalą apie laisvojo pasaulio lietuvių literatūrą, kurį sudaro jo straipsniai — keliolikos lietuvių rašytojų vertinimas anglų kalba. Knyga išleista Oklahomos universiteto leidykla, pasinaudodama finansine Lietuvių Fondo parama. Prof. dr. R. Šilbajoris yra gaves pasiūlymą suorganizuoti lietuvių literatūros kursą Ohio universitete 1970 m. vasaros semestre. Jis bus skiriamas pirmąjį mokslo laipsnį įsigijusiems studentams. Minėtoji knyga bus pagalbinis lietuvių naujosios literatūros kurso šaltinis. Su tame pačiame universitete dirbančia este literate Ilse Lehistė prof. dr. R. Šilbajoris planuoja 1970 m. sausio 31 — vasario 1 d. d. surengti konferenciją baltiečių literatūros klausimais. Jos globejys sutiko būti Ohio valstijinio universitetas. Baltiečių literatūros problemas, anglų kalba nagrinės 15-20 lietuvių, estų ir latvių žymenyčių kritikų, kuriems kvietimai jau yra išsiuntinti.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

SOL. JONAS STASIŪNAS amžiaus penkiasdešimtmėję atžymėjo V. Klovos "Pilėnų" spektakliu, kuriame jis atlieka kunigaikščio Margirio vaidmenį. Sukaktuvininkas yra žymiausias Vilniaus operos baritonas, apdovanotas Sovietų Sąjungos liaudies artisto titulu ir Lenino ordinu. Kiek galima spręsti iš mus pasiekusių plokštelių, vokalinė pažanga iš tikrųjų yra didelė. Recenzantai giria ir jo vaidybinius duomenis, nors vokiečių okupacijos metais Kauno operos teatre jis stokojo net elementarių sceninės technikos principų ir jų nebandė įieškoti dramos studijoje. Dainininko darbštumą liudija gausus operinis repertuaras.

LENKIJOS KOMPOZITORIŲ SĄJUNGOS pakviesti, šiemetiniame dabartinės muzikos festivalyje "Varšuvos ruduo" svečių teisėmis dalyvavo kompozitoriai Vytautas Barkauskas, Felikas Bajoras, Vytautas Montvila ir muzikologas Adeodatas Tauragis.

LEOPOLDAS DIGRYS, vilnietis vargonų virtuozas, dalyvavo baigiamame tartinio vargonų festivalio koncerte Lucernoje, Šveicarijoje. Jo koncertai taipgi buvo surengti Lozonoje, Ženevoje, Biel ir Zug miestuose. L. Digrys buvo paruošęs tris koncertines programas. Pirmoji buvo skirta čekų kompozitorių kūriniams, antroji — J. S. Bachui, trečioji — įvairių tautybių kompozitoriams. Šion grupėn jis buvo įtraukęs ir lietuvių kompozitorių kūrinius vargonams.

PAMINKLŲ APSAUGOS IR KRASOTYROS DRAUGIJOS Vilniaus skyriaus lietuvių kalbos sekojios iniciatyva Vilniaus universitete surengtas lituanistų seminaras dvi dienas svarstė teorines ir praktines lietuvių kalbos norminimo problemas. Filologijos mokslo kandidatai V. Labutis, A. Pirockinas ir V. Sirtautas dalyviu suapažindino su kalbos klaidomis, J. Jablonskio literatūrinės lietuvių kalbos norminimo principais, dabartinėmis literatūrinės kalbos norminimo problemomis. Pranešimus apie skyrybą, kaikiurias naujas sintaksines konstrukcijas, paskirties arba tikslo naidininko vartojimą padarė docentai J. Balkevičius, B. Kalinauskas ir filologijos mokslo kandidata A. Paulauskienė.

TARPTAUTINIAME SEMINARE šilumos mainų klausimais Hercegnovi mieste, Jugoslavijoje, Lietuvos Mokslo Akademijos vicepirm. prof. Algirdas Žukauskas padarė viso pasaulio šiluminės fizikos laboratorijoje atliekamų darbų apžvalgą. Kautietis technikos mokslo kandidatas V. Žiugžda seminaro dalyviu suapažindino su Lietuvos fizikinių-techninių energetikos problemų instituto mokslininkų tyrimais.

VILNIAUS ZONOS saviieiklinių kino filmų apžūroje Lentvargėje geriausiu buvo pripažintas brolių Vytauto ir Prano Vitkauskų filosofinis kūriny "Gėlei reikalingas akmuo". Ju kino juosta "Stovykloje draudžiama" laimėjo I vietą vaidybinių filmų grupėje. Geriausius dokumentinius filmus "Slapigiai prieš 500 metų", "Tėvai ir protėviai" sukūrė vilnietis architektas V. Urbonavičius, geriausia filmą gamybine tema apie širdies perkėlimo bandymus — Vilniaus universiteto medicinos fakulteto darbuotojas V. Jakelavičius.

DŽILDA MAZEIKAITĖ, buvusios operos baritono Juozo Mažeikos dukra, yra žymiausia lietuvių estrados dainininkė visoje Sovietų Sąjungoje. Kelia į estradines muzikos pasau-lį ji yra pradėjusi J. Tallat-Kelpšos muzikos mokykloje, J. Tiskaus vadovaujame Vilniaus filharmonijos estradinėje orkestrė. Platesnės galimybės sudarė maskviečio J. Saulskio vokalinis-instrumentinis ansamblis "VIO-66". L. Utisovos kvietimas 1967 m. dalyvauti Rusijos respublikos valstybinio estradinio orkestro programose. D. Mažeikaitė yra koncertavusi visuose didžiųjų miestuose, dalyvavusi televizijos laidose "Su gimimo diena", "Būkite laimingi", "Dainos mylėtojų klubas", A. Romo filme "Vėlyvosios gėlės". Jos laimėjimų pagrindinis šaltinis yra sodrus mezo-soprano balsas, puiki džiūzių ir lyrynių dainų interpretacija. Sovietų kompartijos 1968 m. suorganizuotame IX pasauliniame jaunimo ir studentų festivalyje Sofijoje, Bulgarijoje, D. Mažeikaitė laimėjo aukso medalį už O. Felcmanno dainą "Niekada" ir B. Karamyševo — "Salin rankas nuo Vietnamo". Šiame dainų konkurse jai teko įveikti varžovus iš 35 kraštų. Šiuo metu D. Mažeikaitė Maskvoje organizuoja savo ansamblį, ruošiasi dalyvauti sovietų ir satelių televizijos tinklo "Internacija" tarptautiniame konkurse R. Vokietijoje ir galvoja grįžti į Vilniaus filharmoniją. Pora jos įdainuotų dainų yra Montrealyje L. Stankevičiaus išleisto ilgo grojimo plokštėlėje "Mano gimtinė".

DOKUMENTINIS FILMA "Alum li-jo" Vilniaus televizijai sukūrė rež. K. Musnickas ir operatorius V. Eidukas, pagrindine tema pasirinkę Šiaurės Lietuvos senuosius aludarius, jų tradicinius rakandus. Žiūrovus žavi sodri, humoru nuspalvinta augstiečių šneka, saviti legendiniai apgaubto amato meistrai. V. Kst.

Lietuva 700 metų sūkuriuose

Nedokumentuota knyga

Siemet lietuvių istorinė literatūra praturtėjo stambia Alberto Geručio redaguota anglų kalba knyga "LITHUANIA 700 Years". Tai yra sudėtinis veikalas: 1. apie lietuvių tautos kilmę (1-42) — Jono Puzino, 2. Lietuva iki į pasaulinio karo — Juozo Jakšto (43-144), 3. nepriklausoma Lietuva — Alberto Geručio (145-312), 4. lietuvių rezistencija 1940-52 (313-392), laisvinimo pastangos užsienyje — Algirdo Budreckio (393 - 442), Lietuvos išlaisvinimo perspektyvos — Stasio Lozorackio (443-449). Gale pridėta bibliografija, vardynas ir trumpos žinios apie knygos autorius.

Prakalboje A. Gerutis nurodo, kad knygos tikslas yra nušviesti lietuvių tautos gyvenimą nuo ankstyviausių žinomų laikų iki šių dienų, ypatinai išryškinti dvidešimtmės šimtmečio nepriklausomos Lietuvos valstybės susidarymą ir jos charakterį. Lietuvos nepriklausomybės netekimą ir lietuvių pastangas visame pasaulyje išlaisvinti Rusijos pavergtį jų tėvynę.

Knygos autoriai, siekdami minėtų tikslų, neproporcingai pasiskirstė ir visą medžiagą: Lietuvos valstybės 700 metų gyvenimas suglaustas į 144 puslapius, Lietuvos nepriklausomybės dvidešimtmė paskirta 167 puslapiui, lietuvių rezistencija 60 psl. ir lietuvių laisvinimo pastangoms užsienyje 50 psl. Trumpai tarant, priešistoriniams ir istoriniams Lietuvos laikams iki į pasaulinio karo paskirta kiek mažiau nei trečdalis knygos. Ar tokia disproporcija yra pateisinama, galima bus matyti smulkiau apibūdinus

PR. PAULIUKONIS

kiekvieną knygos dalį atskirai.

Parašyti tokios apimties Lietuvos istoriją yra iš viso pirmas bandymas, todėl būtų buvę labai pravaratu, kad ji būtų buvusi dokumentuota, kiekvienas svarbesnis tvirtinimas paremtas atitinkamu šaltiniu. Mūsų jaunimas, studijuojas šio krašto vidurinėse mokyklose ir kolegijose, dažnai susiduria su dėstytojais, kurie klaidingai nušviečia Lietuvos praeitį, ir neturi po ranka dokumentuotos Lietuvos istorijos, kuri paremta Lietuvos istorijos, kuri paremta galima būtų atremti klaidingas nuomones. Jau seniai mūsų jaunimas nusiskundžia stoka objektyviai parašytos ir šaltiniais paremtos Lietuvos istorijos. Atrodo, autoriams nebūtų sudarę ypatingų sunkumų nurodyti atskirai šaltinius ir literatūrą, o nesitenkinti vien bendru literatūros sąrašu. Šiuo atžvilgiu tai didelis knygos minusas.

Naujoji Lietuvos istorija neapima visos lietuvių tautos: beveik nieko nepasakota apie Mažąją Lietuvą ir tik atsitiktinai užsiminta apie lietuvių išveiją JAV, kuri lietuvių politinėje ir kultūrinėje veikloje yra suvaidinusi ir dar tebevaidina didelį vaidmenį.

Yra keliolika iliustracijų ir etnografinis paskutinių laikų lietuvių žemėlapis. Lietuvių tautiniam atgimimui šalia J. Basanavičiaus ir V. Kudirkos nematoma, o gal ir daugiau, reikšmės turėjo ir Maironis, kuris lietuvių tautoje dar ir šiandien yra gyvas, tuo tarpu pirmieji jau pamiršti. Tad reikėjo ir jų nuotraukų surasti vietos. Taip pat

MANN MARTEL

REALTOR

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

JANE — BABY POINT, \$23,500, mūrinis 6 kambarių namas su privačiu įvažiavimu ir garažu. Poilsio kambarys rūsyje, uždara vėranda. Tuojau galima užimti. 5% mortgicijus.

PARKDALE — HIGH PARK, \$7,900 įmokėti, mūrinis atskiras 6 kambarių namas, 2 virtuvės, neper-einami kambariai. Viena atvira skola.

BLOOR — HIGH PARK, 8 kambariai per du augštus, be to, 2 kambariai rūsyje. Atskiras, mūrinis, gerų plytų namas su privačiu įvažiavimu ir garažu; 2 virtuvės ir 2 prausyklos; visai arti požeminio traukinio.

RONCESVALLES, \$12,000 įmokėti, 8 kambariai per du augštus, garažas ir privatus įvažiavimas, vandeniu-alyva šildomas, 2 prausyklos, moderni virtuvė, kilimai, pilnai įrengtas rūsys. Lieka viena skola. Naujas namas gatvėje. Geras parkinys.

Reikalingi namai pardavimui.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255

Namų telef. 766-5479

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasitiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

ONAI VALICKIENEI

mirus, sūnų STASJ VALICKA, dukrą ALDONA MASIULIONIENE, jų šeimas bei artimuosius nuosirdžiai užjaučia —

B. P. Sapliai
V. J. Turutos

LIETUVIŲ SKAUTŲ VEIKLA

• Kanados rajono vyr. skautų, sk. vyčių ir vadovų-vių sąskrydis įvyko spalio 11 d. Hamiltone. Aušros Vartų par. patalpose. Jį pradėjo šio suvažiavimo šeiminkė s. D. Gutauskienė, pakviesdama rajono vadą v. s. L. Eimantą atidaryti sąskrydį. Mons. J. Tadaraukas perskaitė invokaciją, po kurios rajono vadeivė I. Tanner pristatė prelegentę s. dr. I. Gražytę, kalbėjusią apie šiuo laikui jaunimo etiką ir moralę. Po to atskirais rateliais buvo diskutuoti iškelti klausimai. Po šilto lietuviškų pietų įvyko simpoziumas tema: „Jei aš būčiau kompetentingose pareigose, ką ieščiau į lietuvių skautų veiklą?“ Moderatorė ps. A. Volungytė vedė labai gyvas diskusijas. Atskirose sk. vyčių ir vyr. skautų sueigos svarstyti organizaciniai klausimai. Suvažiavimas baigtas linksmu lauzų ir vaišėmis.

• Mindaugo dr-vės tėvų susirinkime buvo pateikti veiklos planai ir svarstyti kaikiure sumanymai. Pirmojo draugovės sueiga įvyko spalio 20, pirmadienį, 7 v.v., skautų būkle. Sūeigos programoje — registracija ir informacija. Į draugovę priimami nauji nariai nuo 11 m. amžiaus. Suinteresuotieji vaikus atveža į šią sueigą.

• Jaunesniųjų šokėjų tautinių šokių grupės vadovas ps. J. Karasių praneša, kad norintieji šioje grupėje dalyvauti — šokėjai ir šokėjos — renkasi spalio 19 d. po 11 v. Mišių skautų būkle.

• Dariaus-Girėno dr-vės draugininkas ps. P. Regina šaukia pirmąją dr-vės sueigą ir tėvų susirinkimą spalio 19 d., 3.30 v.p.p., skautų būkle. Labai svarbu, kad tame susirinkime dalyvautų visi tėvai. Bus svarbių pranešimų. Taigi norintieji įstoti į šią oro skautų dr-vę atvyksta į sueigą.

• Kanados skautų sąjunga ilgos tarnybos medaliais apdovanojo šiuos „Rambynų“ tunto vadovus: v. s. S. Kairį, s. K. Batūrą, ps. dr. A. Dai-

lydę, s. V. Sendžiką, ps. V. Būteną, ps. P. Gorį, ps. A. Empakerį ir ps. P. Regina. Medaliai buvo įteikti „Šatrijos“ ir „Rambynų“ tuntu iškylos metu. Juos įteikė T. Paulius, OFM.

• Šie Dariaus-Girėno dr-vės skautai pakelti į vyr. laipsnius: A. Kaminskis į sl. I., A. Gaputis ir T. Regina į ps. I.

• Mindaugo dr-vės skautas Vytautas Baltakys davė skautų įžodį. Sveikiname C.S.

PADĖKA

Nuosirdžiai dėkojame už suruoštą išleistuvės mūtų tėveliams ir mums įkurtuves. Ypatinga padėka rengėjams — p.p. J. B. Maziliauskams, E. B. Kišonams, B. A. Rieckevičiams, C. A. Venckams, Z. D. Kazlauskams ir D. A. Bajorinams. Dėkojame Tėvui Rafaelui, OFM, už apsilankymą ir tartą žodį, taip pat p. Maziliauskienei už gražią ir jaundancią kalbą. Ačiū draugams ir bičiuliams už puikias dovanas mums ir tėveliams: p.p. J. O. Azubaliams, I. Antanaičiui, A. Bubelienei, S. Bubelienei, R. A. Bartinkams (Hamilton), U. J. Bleizgiams, L. V. Barlašiūnams, J. G. Balūnams, P. O. Derliūnams, A. J. Dementavičiams, B. V. Gataveckams, A. I. Jurcevičiams, D. S. Jankauskams, M. J. Jonušams, D. A. Keršiams, S. O. Kiršinams, A. V. Kėžinaičiams (Hamilton), K. J. Liutkams, V. O. Marcinkevičiams, S. B. Matulevičiams, R. J. Pleiniam (Hamilton), J. D. Poškomis, S. B. Prakačiams, B. Paškauskui, V. Paškauskui, B. M. Rieckevičiams, O. J. Rinkevičiams, A. P. Skilandžiūnams, A. Šakiui (London, Ont.), A. R. Ulboms, V. G. Vaitkams, V. A. Tautkevičiams (Windsore), Inai Maziliauskaitei, St. Zavudskui (Hamilton), J. K. Priškeponkoms.

Dar kartą dėkojame už parodytą nuosirdumą, kuris paliks mums ilgą brangių atsiminimų.

Birutė ir Teodoras Stanuliai ir Tėveliai Pacevičiai

TORONTO MIESTAS

miesto savivaldybės rinkimai

PIRMADIENI, 1969 M. GRUODŽIO 1 D.

AR JŪSŲ PAVARDĖ YRA BALSUOTOJŲ SĄRAŠE?

Šias žinias galite patikrinti bendrame balsuotojų sąraše ir gyvenvietės balsuotojų sąraše, išskaitame jūsų balsavimo apylinkėje arba paskambinti telefonu į

City Clerk's įstaigą — 367-7800

Kiekvieno metu nuo 9 v.r. iki 9 v.v. darbo dienomis. (Šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 4.30 v.p.)

Kad galėtumėte balsuoti, turite būti įrašyti bendrame sąraše, kurin joje: balsuotojų sąrašas su pavardėmis asmenų, turinčių teisę balsuoti kaip namų savininkai ar nuomininkai, taip pat namų savininkų ar nuomininkų žmonos arba vyrai;

arba vietos balsuotojų sąrašas, kuriame yra pavardės asmenų, gyvenančių Toronte nuo 1968 m. sausio 1 d.

Visi balsuotojai turi būti 21 metų amžiaus ir britų valdiniai (British subjects). (Visi Kanados piliečiai yra britų valdiniai)

Jei pakeitėte gyvenamąją vietą šiais metais, PASIROPINKITE, KAD JŪSŲ PAVARDĖ BŪTŲ BALSUOTOJŲ SĄRAŠE!

NEAPLEISKITE ŠIOS SVARBIOS PAREIGOS! ATSIMINKITE PASKUTINĘ DATĄ ĮTEIKTI SKUNDAMS MIESTO RASTINEI ROTUŠEJE, BŪTENT,

SPALIO 28

C. E. NORRIS,
City Clerk

RYAN & ODETTE LAIDOTUVIŲ NAMAI

Telefonas LE 2-5965

1498 DUNDAS ST. WEST, TORONTO, ONTARIO
• MODERNIAI ĮRENGTI • VESINIMO SISTEMA •
• RUPEŠTINGAS PATARNAVIMAS • PATOGI VIETA •

Lawrence G. Odette
Morley D. Hogle
Directors

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 DUNDAS ST. W. . Tel. 533-4414

UŽSAKYKITE TIK PER

DOMESTIC FUEL OIL CO. LTD.

NAMAMS ŠILDYTI ALYVA

C. (Chuck) ROE tel. įstg. 255-3900 Atst. St. Prakačios
Sales Manager namų 741-9065 tel. 767-9088

Nemokamas krosnių išvalymas.

Greltas, sąžiningas patarnavimas dieną ir naktį.

Ateitininkų žinios

Sekmadienį, spalio 19 — visų būrelių susirinkimai. Jaun. mergaičių ir berniukų — 2 v.; užtruks iki 3.30 v. Visi susirinkimai baigsis kartu. Mergaičių susirinkimai bus L.V. Namuose, berniukų — Priskelimo patalpose.

Vyr. moksleivių abiejų grupių susirinkimai įvyks taip pat sekmadienį 5 v. Priskelimo patalpose. Nario mokeskis paliktas \$2; \$1 tenka būreliams, o kitas — centro valdybai. Visi prašomi nario mokesį atsiųsti į ateinančių susirinkimą.

Globėjų suvažiavimas, ruošiamas MAS c. v-bos, įvyks šį savaitgalį ateitininkų kambarėje. Pradžią — šeštadienį, 1 v.p.p. Po atidarymo — globėjų pranešimai ir diskusijos; 4.30 paskaita „Globėjas“; skaitys ateitininkų ir Lietuvių Bendruomenės veikėjas Povilas Zumbakis iš Chicago. Sekmadienį visi dalyvauja 10 v. Mišiose. Po jų bendri pusrėčiai ir suvažiavimo uždarymas. Laukiama globėjų iš Detroito, Klevelando, Chicago, Rochesterio, Montrealio, Hamiltono ir kitų kuopų. Bus svarstomi aktualūs mūsų jaunimo auklėjimą liečiant klausimai, kurie domina išvisiųjų.

Studentai ateitininkai giesdės 10 v. Mišiose šį šeštadienį. Taip pat visi studentai kviečiami dalyvauti globėjų suvažiavime, nors jie šiais metais ir nėra globėjai.

„Ateities“ prenumeras Toronte renka A. Bumbulis ir R. Puteris.

Havajų vakaras — šį šeštadienį. Tėvų komitetas remia jaunimo veiklą. Padėkime jiems savo atsilankymu. Turėsime tikrai smagų vakarą.

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Irkavimo pirmenybėse Kieve Lietuvos keturvietė valtis su vairininku laimėjo I vietą. Valties įgulą sudarė Z. Jukna, V. Briedis, L. Subačius, J. Jagelavičius ir vairininkas Staskevičius. Iš šios įgulos Z. Jukna Sov. Sąjungos meistrerių tapo vie-nuliktą kartą, J. Jagelavičius — devintą.

R. Aukštuolis vėl pagerino Lietuvos rekordą. Minske įvykusiose lengv. atletikos rungtynėse 200 m. nuotolį jis nubėgė per 21,3 sek. Senasis rekordas buvo 21,6.

Sešioliktosios Europos krepšinio pirmenybės prasidėjo rugsėjo 27 d. Italijoje. Pirmenybių vėliavą pakėlė Sov. Sąjungos rinktinės kapitonas Modestas Paulauskas.

Moderniosios penkiakovės pasaulinė pirmenybėse Budapešte Stasys Saparnis laimėjo VII vietą.

Vilniaus Kibirkšties krepšinininkės išvyko į Bulgariją dalyvauti tarptautiniame krepšinio turnyre.

Marytė Batutytė atstovauja Sov. Sąjungai Europos mergaičių tinklinio pirmenybėse Rygoje ir Taline.

SPORTAS VISUR

Europos vyrų krepšinio pirmenybėse pogrupių nugalėtojais tapo: I grupėje — 1. Jugoslavija, 2. Sov. Sąjunga; II grupėje — 1. Čekoslovakija, 2. Lenkija. Šios komandos varžysis dėl Europos meistrystės. Pirmenybėse dalyvavo 12 valstybių. Iš svarbesnių rungtynių buvo Jugoslavijos ir Sov. Sąjungos susitikimas, kurį laimėjo Jugoslavija 73:61. Kitos pasekmės: Čekoslovakija—Italija 63:62, Rumunija—Lenkija 95:63, Čekoslovakija—Lenkija 75:60. Lenkija, surinkusi tiek pat laimėjimų kaip ir Italija, į baigminę grupę pateko tik geresnio krepšį santykiu dėka.

V. Vokietijos lengvaatletės pasiekė du naujus pasaulio rekordus. H. Rosendal penkiakovėje surinko 5135 taškus. Senasis austrės L. Prokop rekordas buvo 5089 t. I. Westerman nusiviedė diską 63,95 m. Senasis jos rekordas buvo 62,45 m.

Pasaulio futbolo pirmenybių atrankinėse rungtynėse El Salvador įveikė Haiti 1:0 ir pateko į baigminį pirmenybių grupę. Tarpkontinentinėse taurės varžybose A. C. Milan įveikė La Plata 3:0.

VYČIO ŽINIOS

Krepšinio treniruotės — Priskelimo salėje trečiadieniais: 5 - 7 v. jaun. mergaitės ir berniukams, 6.30-8 v. vyr. mergaitės ir 8 v. vyr. berniukams. Visi buvę krepšinininkai ir norintieji pradėti žaisti kviečiami į treniruotes.

CYO lygos pirmenybės dalyvauja 4 Vyčio krepšinio komandos: berniukai iki 12 ir iki 18 metų grupėse; mergaitės iki 14 ir iki 18 metų grupėse. Norintieji prisijungti prie šių grupių prašomi atvykti į treniruotes.

Golfo sezono uždarymo pirmenybėse jaunių grupės pasekmės: 1. A. Siminkevičius 102, 2. V. Sergautis 103, 3. V. Dementavičius 104 ir 4. A. Stauskas 112. Vienintelė moterų atstovė G. Kuchalskienė, pasiekė puikią pasekmę, sužaisdama su 116 smūgiu.

Mūsų rėmėjams — J. Gustainiui ir J. Matusieviui nuosirdžiai dėkojame.

Išvykstantiam Tėvui Pauliui Baltakui, OFM, spalio 10 d., sportiniam bendradarbiavimui prisiminti, įteikta kukli dovanėlė. Vyčio sportininkai didžiai įvertina T. Pauliaus nuopelnus lietuviško jaunimo fiziniame auklėjime. Vytiečiai taip pat dėkingi T. Pauliui už pastangas pagerinti vytičių sportavimo sąlygas. Linkime geriausios sėkmės naujosios pareigos.

L. Ignatavičiūtė ir A. Eišina, Vyčio sportininkės, sukurusias lietuviškas šeimas, sveikiname ir linkime gražios ateities. A.S.

R. CHOLKAN & CO. LIMITED

REALTOR

527 BLOOR ST. W.

532-4404

JANE — ANNETTE, 6 kambarių mūrinis namas, kvadratinis planas, privatus įvažiavimas; prašoma kaina \$26.900.

BLOOR ST. WEST, apie \$7.000 įmokėti puikus Kalifornijos stiliaus 6 kambarių vienaauštis, didžiulis salonas su atviru židiniu, yra vieta pianinui, virtuvė, kur gali visa šeima susėsti, vaikščioti po namą basi, nes turi naujovišką grindų šildymą; platus sklypas su krūmais bei vaismedžiais; garažas su įdomiu privačiu įvažiavimu; neaugsta kaina dėl skubaus pardavimo.

TRIBUTIS, apie \$12.000 įmokėti, 10 metų senumo, vieta keturiem automobiliams pastatyti, beveik \$5.000 metinių pajamų.

JANE — BABY POINT, maždaug \$8.000 įmokėti, geras, stiprus 7 kambarių atskiras namas, kvadratinio plano; garažas; lieka viena atvira skola; rami aplinka, netoli krautuvų bei susisiekimo.

9 BUTŲ APARTAMENTAS, apie \$25.000 įmokėti, virš \$13.000 metinių pajamų, balkonai, 3 ir 2 miegamųjų, garažai su privačiu įvažiavimu; lieka viena skola; vakarų rajone.

HIGH PARK — BLOOR, \$10.000 įmokėti, 11 kambarių atskiras namas, nepertoli nuo požeminio traukinio, 5 kambariai pirmame augšte, ideali nuomojimui vieta.

PR. KERBERIS NAMŲ TEL. LE 5-1584

2232 BLOOR ST. W. DARBO TEL. 767-5454

LAKE SIMCOE — GEORGIAN BAY

apylinkėje žemės ūkio, vasarnamių, motelių, sklypų, benzino stočių, apartamentų, namų bei kitais įvairiais nejudomo turto pirkimo ir pardavimo reikalais prašoma skambinti

JUOZUI GRYBUI TEL. 364-6625

kuris jums mielai patarnaus. Turime virš 1500 nuosavybių parduoti įvairiose vietose bei įvairia kaina. Virš 200 pardavėjų.

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAIEME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

MOKA

IMA

5½% už depositus
6% už šėrus (numatoma)
7% už 1 m. term. dep.
7¼% už 2 m. term. dep.

8% už asm. paskolas
8% už mortgicijus

Kapitalas virš trijų su puse milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGICIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupu dydyje, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniai uždaryta).

BUSTINE: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

PELNINGAS PINIGŲ INVESTAVIMAS

BLOOR — DURIE, plytų, atskiras 7 kambarių per 2 augštus namas, šiltu vandeniu apšildomas, šoninis įvažiavimas, garažas, moderni virtuvė ir prausykla. Nuosavybė be skolų. Prašo \$33.900.

RONCESVALLES — HIGH PARK, 9 dideli ir šviesūs kambariai, atskiras plytų namas, nauja šildymo krosnis, 2 virtuvės, 2 prausyklos, dvigubas garažas. Prašo \$32.900.

COLLEGE — LANSOWNE, \$5.000 įmokėti, plytinis 6 kambarių ir poilsio kambarys, privatus įvažiavimas, garažas, nauja šildymo krosnis. Prašo \$20.900.

MARTIN GROVE — RICHIEW, vienaauštis (bungalow), plytų, atskiras (back split), 8 kambarių, įrengtas poilsio kambarys, pristatytas garažas, 2 virtuvės. Prašo \$36.900.

YONGE STREET NORTH, \$4.000 įmokėti, atskiras, 8 kambarių per du augštus plytų namas, moderni krosnis, sklypas 104' x 163'. Prašo \$15.000.

1082 BLOOR ST. W., Toronto 4,

Tel. LE 4-8459

Turime krautuvų, namų vasarvietių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat parūpiname geresnį mokymą paskolų — mortgicijų.

VYT. MORKIS, A. BLUDZIUS ALV. (MIELDAZUKA) VISTOSKI

OILS LTD.

259 LAKE SHORE BLVD. EAST — TORONTO, ONT.

NEMOKAMAS METINIS KROSNŲ IŠVALYMAS

24 val. veikianti greita krosnių taisykla tarnyba

DABAR PATS LAIKAS PAKEISTI KUO ALYVOS BENDROVĖ

Biudžeto ir patarnavimo planai. Išsimeklėjimas 5-riems metams ir ilgiau

Tel. 362-5777.

PUIKIAUSIŲ MĖSOS GAMINIŲ IR SKANESŲ PIRKITE MODERNIOSE EUROPIETIŠKO STILIAUS KRAUTUVĖSE

tip-top MEATS

deliatissan

1727 Bloor St. West (High Park). Tel. 767-4982

Prieš Keele požeminio stotį.

Yorkdale Shopping Centre 787-1733

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor Str. W. Tel. 534-9286

MIMICO — PRIMROSE AVE., mūrinis, atskiras dviejų butų po vieną miegamajį, vandeniu-alyva šildomas, du ekstra kambariai rūsyje, trys prausyklos. Dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu. Įmokėti \$10-12.000; prašo \$36.500.

BLOOR — RUNNMEDE, gražus namas, 7 dideli kambariai per du augštus, moderni virtuvė, alyva-vandeniu šildomas. Didelis ir gražus kiemas, garažas ir platus šoninis įvažiavimas. Arti mokyklos ir susisiekimo. Įmokėti apie \$15.000; atvira skola 18 8%.

RONCESVALLES — QUEEN ST., gero mūro, 9 kambariai, trys modernios virtuvės, dvi prausyklos, vandeniu-alyva šildomas, didelis kiemas. Arti susisiekimo ir krautuvų. Gera nuoma. Įmokėti \$10-12.000; viena atvira skola išmokėjimui.

HIGH PARK — BLOOR, naujos statybos, gražių plytų, 8 kambariai per du augštus, 2 modernios virtuvės, įrengtas rūsys, 2 prausyklos. Garažas ir šoninis įvažiavimas. Įmokėti \$16.000.

HIGH PARK BLVD. — INDIAN RD. Seši butai su baldais; pajamų — \$9.500 į metus. Visą laiką išnuomotas; prašo \$64.000.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

A. L. GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakarais — HU. 9-1543

DURIE GATV

**BALIO MASKELIŪNO
DRAUDOS ĮSTAIGA**

Tel. 251-4864

Namų tel. 277-0814

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-ųjų atstovybė

A. ČIZIKAS ALFA RADIO & TV

PARDUODAM IR TAIŠOM TV IR RADIJO APARATUS • STATOM IR TAIŠOM ANTENAS • DIDELIS PASIRINKIMAS LIETUVISKŲ PLOKŠTELIŲ.

672 Lansdowne Ave.,

Tel. 531-6165

Dirbtuvė

NAUJAS SKYRIUS:

295 Roncesvalles Ave.,

Tel. 536-1373

Atidaryta: Kasdien 9-6 val.

Ket. ir penkt. 9-9 val.

IVAIRŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS!

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir S.S.S.R. PAPRASTU BEI ORO PASTU

BE MUITO DOVANOS:

Ivairios sudėties maisto siuntiniai, automobiliams motorai ir padangos, motociklai, dviračiai, skaitmeniniai, televizijos prietaisai, planai, foto aparatai, radijo prietaisai, transistoriniai radijo aparatai, laikrodis, kilimai, baldai, šaldytuvai ir automobiliai.

Maisto siuntinių svoris neribotas.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19% svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyvena ne Toronto, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspreisu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodusį patarimą atitėtyje.

DARBO VALANDOS: pirmadienis — penktadienis nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadienis — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1-3098

Savininkai A. ir S. KALUZA

**LIETUVIAI STALIAI
maloniai kviečia**

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis

2160 DUNDAS Street West • Tel. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

K. Striaupis

Res. tel. LE 6-5363

A & B TAILORS

Sav. A. B. Beresnevičius

343 Roncesvalles Ave.,

Toronto 3

(TARP GRANADIER RD. IR NEEPAWA AVE)

Tel. 531-1432

Vyry ir jaunimo moderni drabužių krautuvė. Pasirinkimas įvairiausių madų drabužių.

(MOD CONSERVATIVE FORMAL)

CLEAR-VISION T.V.-Hi-FiTAIŠOM IR PARDUODAM T.V. ir Hi-Fi
STATOM IR TAIŠOM T.V. ANTENAS

532 - 7733

1613 Dundas St. W.

Sav. R. Stasiulis

Vienintelė Lietuviška Toronto PARKDALE GULF SERVICE CENTRE benzino stotis 1181 Queen St. W. Tel. 535-9468

Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos, baterijos ir t.t. Automobilių vilkimas (towing). Autovėžiminių taismų, elektrinis (Alon Scop) patikrinimas. Po darbo valandų skambinti tel. RO 6-8503.

Kiekvieno mėnesio pirmą savaitę (rugsejo 1-7) atidaryta visą parą — 24 valandas.

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą

Pagrindinė įstaiga: 670 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036

Hamiltono skyrius:

293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005

Čia gausta tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skarelų, megztinių ir kitų dalykų, kuriuos gėvė giminės ir draugai Europoje tikrai džiugins.

PARCELS TO EUROPE

P. T. SERVICE CENTRE (Buvo — A. P. Garage)

5320 DUNDAS ST. W., ISLINGTON (priešais Canadian Tire)

Kviečiame visus klientus aplankyti mūsų naują garažą ir gazoninio stotį. Gazoninės, tepalų, padangos, baterijos ir visi automobilių remontai. Darbas atliekamas nuo sąžiningiausiai. Garantuoti naujos dalys, geras patarnavimas, nuosavas vilkikas ir t. t.

Savininkai: Antanas Paškevičius ir Juozas Tamošiūnas, oficialiai pripažinti mechanikai

Telefonas 239-6601. DARBO VALANDOS — nuo 7 v.r. iki 8 v.v.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatines transmisijas

DUNDAS AUTO BODY

MAX KANE AUTO BODY

Darbas sąžiningas ir garantuotas

Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas

430 BATHURST ST.

Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS

BALDAI IR KT.

Vežamas turtas pilnai apdraustas

Skambinti tel. LE 4-1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

SKAITYTOJAI PASISAKO**STOVYKLA MANITOBOJ**

Norim padėkoti už globą (vadovams), esant Rūtai stovykloje. Tai buvo jos pirmą stovyklą ir susitikimą su lietuvišku jaunimu. Paliko gerą įspūdį ir naujas pažintis. Jau dabar rengiasi kitais metais važiuoti į rytus. Todėl perdaug nenustebkite, jei kitą vasarą pamatysit ją kur nors apie Toronto. Šiomis dienomis registruojasi universitete. Ruošis "nursing degree". Dar kartą ačiū.

M. P. Gudjurgail, Edmonton Alta.

KUR DINGO KANADOS LIETUVIŲ FONDAS?

Per penkerius metus skėmingai veikęs ir sutelkęs virš \$50,000 K.L. Fondas šiais metais nuo vasario mėn. staigiai nutilo ir nieko nebegirdėti apie jo veikimą, t.y. apie įnašų telkimą, lėšų-dividendų paskirstymą, investavimą ir pan. Kaip aukojęs šiam fondui nemažą sumą, sąnorėčiau žinoti, kas su šiuo fondu atsitiko, kad apie jį tylima? Gal KLF pirmininkas ar bent sekretorius malonėtų šio laikraščio puslapiuose paaiškinti?

Sia proga norėčiau pareikšti nusistebėjimą, kad ligi šiol įvairiose Kanados lietuvių kolonijose dar atsiranda tautiečių nesikvėpantių Kanados Lietuvių Fondo nuo Tautos Fondo! Gal ir čia būtų reikalingi atitinkami, nors ir pakartotiniai, paaiškinimai lietuviškoje spaudoje.

Susirūpinęs KLF narys

INFORMACIJA APIE TEATRALUS

"T2" š.m. rugsejo 18 d. laidoje pacitavo iš vilniškės "Tiesos" visą eilę pavardžių tų asmenų, kurie lankėsi Vilniuje. Tarpe kitų įrikuoti ir mano pavardė. Ir tai nieko blogo, nes lankiausi ir aš. Tik neaišku, kodėl praleista pavardė muz. B. Jonušo, kuris ten lankėsi dar prieš mane ir davė pasikalbėjimą "GK". V. Kst.

KOLCHOZAI...

(Atkelta iš 2 psl.)

— Girdėjau, kad nei tavo komandirai, kuriuos vėl padarei generolais, nei kiti karininkai neturi antpečių.

— Gražinau vėl antpečius, kaip caro laikais.

— Sakyk, kiek gi laipsnių turi degtinė dabar Rusijoje?

— 40 laipsnių.

— Aha, — šv. Petras pradeda susivokti, — carizmo laikais degtinė buvo 38 laipsnių, bet sakyk, Staline, ar verta buvo kelti revoliuciją, sunaikinti keiliolika milijonų žmonių vien dėlto, kad degtinė būtų dvim laipsniais stipresnė?

Stalinas apsisavo
Prieš nusprenddamas, kur palpinti Staliną, šv. Petras norėjo sužinoti Stalino polinkius ir leido jam pasirinkti vieną iš jų: rojų, skaitlyklą ar pragarą.

Nusivėda šv. Petras Staliną rojų. Stalinas išvyta puotą: visi gieda šventas giesmes, ant stalo vietoj alkoholinių gėrimų vaisių sunkos, žmonės daugiausia vyresnio amžiaus, numirę tuo laiku, kai nuodėmių nebedarė.

Veda šv. Petras Staliną skaitlyklon. Ten jis pamato puotą, žmonės vidutinio amžiaus, dainuojančias rimtas dainas, ant stalo matyti nestiprių vynų rūšys. Staliniui skaitlykla padaro geresnį įspūdį, negu rojus.

Pagaliau šv. Petras atveda Staliną į pragarą. Ten jis išgirsta linksmas, nerimto turinio dainas, pamato šokančias pusnuogės merginas, stalai lūžta nuo valgių, šampano, degtinės, konjako. Stalinas skuba pranešė šv. Petriui savo pasirinkimą.

— Į pragarą, į pragarą noriu, — sakė Stalinas, laikydamas šv. Petrą už rankovės.

— Gerai, — sutinka šv. Petras ir, atrakingas vienas duris, pakviečia į Staliną. Ten sučiumpa jį vėlniai, pats Liuciferis nurodo kurin katilą jį kišti. Susiriebęs Stalinas šaukia išsivandėti šv. Petrą, prikaščiomas, kad jį apgavęs.

— Tai, ką anksčiau parodžiau, buvo propaganda, — ramiai atsakė šv. Petras. — Ne tik tavo valstybėje, bet ir pas mane veikia propaganda.

Išdėvė paslaptį
Stalino viešpatavimo metu vienas žmogus buvo nubaustas kalėti 23 metus už tai, kad Staliną pavadino kvailiu. Kai sugrįžo iš kalėjimo, buvo užklaustas, kodėl buvo nuteistas 23 ar 25 metų, kaip įprsta, bet 23 metams. Buves kalbėjus atsakė:

— Trejus metus man davė už asmenybės žeidimą, o 20 — už valstybinės paslapties išdavimą.

paruošęs minėtą informaciją "T. Žiburiams", pridėjame komentare pasigedo mano pasikalbėjime, kurį daviau Vilniuje "Gimtojo Krašto" korespondentui Antanui Burdai, pamėnimo kitų asmenų ir aplamai kitų teatrinių grupių veiklos. Jis turėtų žinoti, kad ne mano kompetencija kalbėti už kitus ir apie kitus, juo labiau, kai klausiantis prašo kalbėti apie save. Nebuvo jokio reikalo kalbėti apie kitų teatrinių veiklą. Tiesa, privačiuose pasikalbėjimuose su P. Likša, Semėnu, Kernagiu ir kitais buvo prisiminti čia gyvenantys teatralai, taip pat Los Angeles gyvenantys, su manimi ir su visais ten lankiusi B. Dauguviečio studiją Nelė Venslauskaitė-Apeikienė.

V. Kst. rašo: "J. Kaributas skelbia mokesį Kauno dramos teatro studijoje pas Dauguvietį ir Miltinį kartu su dabartiniais aktoriais Kupšaitė, Kavaliauskas, Muraška, Likša. Jonas Kavaliauskas ir Petras Likša 1941-44 m. lankė ir baigė rež. J. Monkevičiaus įsteigtą dramos studiją, kurios vadovavimą po jo tragiškos mirties (nušautas lig šiol neišaiškintų plėšikų) perėmė rež. P. Kubertavičius. Nei J. Miltinis, nei B. Dauguviečio tada Kauno dramos teatre nebuvo". Prieš teigimo tašką pastatant, reikėjo V. Kst. iš patikimų šaltinių sužinoti, kad B. Dauguviečio Dramos Teatro Studija buvo įsteigta 1939 m. I tą studiją 1940 m. kaip tik visi mano suminėti ir įstojo gilinti teatrinių žinių. O tai padaryti buvo labai lengva, nes tuo metu, nors ir jau buvo baigę DTS, aktoriai Valiukas, Brinka, Daubaraitė ir bene Vasiliauskas dar ateidavo

NAUJŲ ATEIVIŲ SENAIŠ KELIAIS

(Atkelta iš 3 psl.)

Lietuvių Winnipegie priskaitoma apie 400. Senieji ateiviai Manitobos g-vėje jau seniai turi išsirengę Lietuvių Namus — klubą, į kurį dabar priimami ir naujieji ateiviai. Ilgą laiką Winnipegie lietuviai neturėjo savo bažnyčios. Kun. J. Bertasiūso rūpesčiu ir tautiečių darbu bei aukomis išaugo graži lietuviško stiliaus bažnyčia su sale ir klebonija. Jau daug metų Winnipegie Liet. Bendruomenė vadovauja agr. Malinauskas, kuris Lietuvoje tarnavo Žemės ūkio Rūmuose, o dabar turi atsakingas pareigas gražiaame Winnipeg zoologijos sode. Paliektant Winnipegie man, kaip senam skautui, buvo liūdina girdėti, kad liet. skautai ten nepajėgia išvystyti didesnės veiklos.

Buivoliai, dabar kviečiai

Nuo Winnipegie ligi Reginos tęsiasi begalinės lygumos. Kadaiše šiose prerijose augo žmogaus augščio žolė ir ganėsi tūkstantčiai buivolai (buffalo), bet jie vien dėl odų buvo kolonistų išžudyti ir dabar jų likutis (apie 1000) laisvai ganosi tik Nacionaliniame Parke. Jų vietą prerijos užėmė kviečių jūros. Kadaiše kviečių eksportas pirmavo visoje Kanados ekonomijoje, bet dabar, žemdirbystės pažangos dėka, visame pasaulyje kviečių jau užauginama daugiau, negu reikia. Todėl Kanados elevatoriai yra perpildyti neparduotais kviečiais ir prerijų ūkininkai jau skatinami perieiti į gyvulių ūkį.

Prerijų provincijos turi ne tik kviečius, bet ir mineralinius žemės turtais. Manitobos šiaurėje jau nuo seno veikia auksas ir vario kasyklos, o prieš 15 metų ten išaugo labai turtingos nikelio kasyklos, kurių centras — naujasis Thomsono miestas — jau turi per 20,000 gyventojų. Manitoba taip pat turi ir jūrų uostą — Churchill. Nors dėl ledu jį atidaras tik 3-4 mėnesius, bet aplink yra JAV ir Kanados karinės bazės, kurios bando naujausius ginklus ir šauda ir stratosferą Winnipegie pagamintas raketas.

Saskačevano provincija taip pat turtinga mineraliniais turtais. Čia yra anglies, dujų, druskos ir naftos. Neseniai čia įsteigtos didžiausios pasaulyje potašo kasyklos, į kurias amerikiečiai investavo šimtus milijonų dolerių. Toliau į šiaurę veikia uranijaus kasyklos, kur jų naujas centras yra pavadintas skambiniu Uranium City vardu.

Sukilėlių vadas

Kanados istorijoje prerijos užima ypatingą vietą ne tik dėlto, kad Saskačevano daug metų valdė CCF — pirmoji socialistinė vyriausybė visoje Šiaurės Amerikoje ir čia įvedė pirmąją visuotinę sveikatos draudą — Medicare, bet ir dėlto, kad pre-

pasitobulinti. Jie visi dabar — JAV. Rašant taip pat reikėjo žinoti, kad J. Miltinis vos tik grįžęs iš Paryžiaus studijų, įsteigė dramos studiją prie Darbo Rūmų.

Tiesa, kad 1941 m. dar buvau studijoje, bet jau tu patį metų sezono atidaryme su P. Kubertavičium reketavome "Aukso gramatą", kurios vokiečiai statyti nebeleidė. Turi kurgi V. Kst. galėjo rasti jo paties teigimus 1944 arba 43 metus mano studijoms?

J. Kaributas

Redakcijos pastaba. Kiek sutrumpinę, spausdiname J. Kaributo atsiliepimą, kuriame jis patikslina kai kuriuos faktus. Jo pasikalbėjimas su sovietinio "Gimtojo Krašto" korespondentu pateiktas tokia forma, kurioje skaitytojas pasigenda pilnesnės informacijos, juoba, kad pabaiogoje J. K. prabyla išsivijęs teatralu vardu: "Matyt, mums, išsivijęs ir Lietuvos teatralams, reikėtų artimiausiu bendrauti" ("GK", 1969 m. 35 nr.). Tai pastebėjo savo komentare ir V. Kst. Be to, jis konstatavo, jog J. Kavaliauskas ir P. Likša yra baigę ne B. Dauguviečio, bet J. Monkevičiaus ir P. Kubertavičiaus dramos studiją 1941-44 m., kurioje jiems visą kursą teko pradėti iš naujo. Šios studijos vadovų ir dėstytojų eilėse nebuvo nei B. Dauguviečio, nei J. Miltinio. Kartu su J. Kavaliausku, P. Likša bei kitais to kuro dabartiniais aktoriais šioje studijoje mokėsi ir ja baigęs V. Kst. nematė ir J. Kaributo. Tai, žinoma, nereiškia, kad V. Kst. nori užginčyti J. Kaributo kvalifikaciją bei pažinti su J. Kavaliausku ir P. Likša 1940 m. B. Dauguviečio studijoje ar jo ryšius su teatru ir teatralais. Apie Br. Jonušo viešnagę Vilniuje ir jo duotą pasikalbėjimą sovietiniam "GK" buvo rašyta "T2" 1969. VIII. 28.

ŠYPSENOS**Naujas telefonas**

Naujai prijungto telefono abonentas savininkas atsiliepia telefonui. Balsas ragelyje klausia:

- Ar turite kaulių?
- Turime, — atsako šeimininkas.
- Ar turite šonkaulių?
- Taip, turime.
- O kiek jie kainuoja?
- Jie neparduodami.

Tokie užklausimai pasikartoją ir kitomis dienomis. Naujojo numerio savininkas pasiskundė telefonų bendrovei. Pasirodo, anksčiau telefono numerį turėjo mėsininkas.

Italo patarimas

J. Aistis rašo: "Kaimynų turėjau (Milfordo gatvėje — Pr. Alš.) italą Mancuso. Tai buvo būdingas italo tipas, kuris nuo Horacijaus Flacco ligi Palmyro Togliati gymini ir ūgiu išliko ne per nago juodumą nepasikeitęs. Aukso kaimynas... Kam šluojate lapus, — sakydavo jis, visu rimtumu žiūrėdamas į dolce far niente šūki, — palikite vėjui, tegul jis už jus tą lazda atlieka" (Psl. 80).

Pardavėjų pokalbis

Tarpusavy kalbasi du pardavėjai.

- Kaip sekasi? — klausia pirmasis.
- Žinai, nekaip, — atsako antrasis.
- Kodėl?

— Kur tik užėinu, girdžiu žeidinėjimus.

— Kaip tai žeidinėjimus? Tokio dalyko nėra. Aš pardavėjas pareigose jau 40 metų. Per tą laiką visko man atsitikdavo: ir durs būdavo užtrenkiamos, ir prekių pavyzdžiai išbarstomi, išmėtomis gatvėje, nekartą būvau nustumtas laiptais žemyn ir t.t., bet kad kas nors būtų žeidęs — niekad.

Premija

Prancūzijoje kasmet skiriama premija už blogiausią moters parašytą knygą. 1961 m. tokia premija Prancūzijos kritikai apdovanojo romaną "Meilutis penkis dešimtmečius". Iš bendros 50 frankų premijos sumos "šedevro" autoriui Fr. Parturje, buvo įteikta tik 40 frankų 50 santimų. Už likusius 9 frankus 50 santimų buvo nupirktas prancūzų kalbos gramatika, kuri iškilmingai įteikta "laureatui".

Aistis apie karus

"Žmonių vaizduotėje visada gražu ir kilnu, kai muši ar žudai kitą, o bloga ir žema, kai tave kas kitas muša ir žudo. Dėl to, sakysime, vieniems toks Winston Churchill yra tautos išgelbėtojas, antriems demokratijos šūlas, trečiams karo kurytojas, ketvirtiems Falstafas ir jorkšyro hibridas ir taip toliau".

Parinko Pr. Alš.

FRANK BARAUSKAS
INSURANCE AGENCY LIMITED
& REAL ESTATE BROKER
231-2661; 231-6226
3828 Bloor St. West, Islington
(Prie Six Points Plaza)

780 Queen St. W.
prie Gore Vale
Tel. EM. 4-7994
ART'S PHOTO STUDIO
Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

DUFFERIN RADIO and TV
SALES AND SERVICE
Taisom televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatus. Parduodamos lempos ir baterejos. Prietaisų specialistas su ilga praktika.
1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Užbals

NEPAMIRSKITE, prieš važinodami į tolimesnę kelionę, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! FRANK PETTIT, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite į
Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305

DR. E. ZUBRIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTE
DANTŲ GYDYTOJA
1796 Bloor St. W. (prie Keele)
Pirm., antr. ir penkt.: 9.30-5 v.p.p.
Antr. ir ketvirt.: 12.00 — 8 v.v.
Pagal susitarimą.
Tel. 766-1372

DR. V. J. MEILUVIENE
DANTŲ GYDYTOJA
184 ELLIS AVE.
(prie Queensway)
Tel. 762-1009.
Priima pacientus pagal susitarimą.

Kabineto telefonas LE 4-4451
DR. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
1082 BLOOR ST. W., Toronto
(Į rytus nuo Dufferin St.)

DR. N. NOVOSICKIS
dantų gydytojas
794 BATHURST ST.
(kampas Bloor & Bathurst)
Tel. 534-3370
Priima pacientus iš anksto susitarus

VALAU FOTELIUS
IR ĮVAIRIUS KILIMUS
Automatinis elektrinis valymas. Sutaisau ištriusus galus ir pradegintus kilimus.
P. KARALIŪNAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

INSURANCE
DUDA 769-4612
2231 Bloor Street W.

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČENAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus
- be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina cismo priemonės ekskursijoms
- patarnauja atsiliečiant giminės

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

TORONTONT

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Ši misijų sekmadienį daroma antroji rinkliava. Misijų rinkliavos vokeliai išdalinti praėjusį sekmadienį. Kurie jų negavo, prašomi paimti bažnyčioje prie įėjimo.

— Tikybos pamokos vaikams, atėinantį pavasarį einantiems pirmosios Komunijos, pradėdamos šį sekmadienį po 10 val. pamaldų mažojo salėje. Tėvai prašomi atkreipti dėmesį į vaikų paruošimą ir atvesti vaikus sekmadienį pirmajai pamokai. Mokys sesės.

— Jaunimo choras renkasi 10 val. mokinių pamaldoms prie vargonų. Chora globoja kun. J. Staškevičius.

— Kviečiame visus parapijos choristus sekmadienį 11 val. pamaldose įsijungti į giedojimą. Pradedamas ruošti naujas giesmių repertuaras.

— Artėja Kanados lietuvių katalikų suvažiavimas. Iš parapijos bus siunčiami atstovai dalyvauti jame.

— Šią savaitę lankomi parapijiečiai šiose gatvėse: Havelock, Dufferin, Muir, Gladstone ir Lisgar.

— Šį seštadienį, 8 v.v., pamaldos už a.a. Edvardą Buivydą, sekmadienį, 10 v.v., už a.a. Kaz. Balūną.

— Sutaukta: Walter Senin ir Loreta R. Ignatavičiūtė.

— Pakrikštyta: Jeffery Zander-Zadurskis.

Šv. Jono lietuvių kapinėse naujiems paminklams pamatai bus paruošiami artimoje ateityje. Šeimos, kurios savo artimiesiems dar šį rudenį ruošiasi kapinėse statyti paminklus, prašomos pranešti Šv. Jono Kr. klebonijai. Tradicinis Vėlinių dienų proga kapinių lankymas įvyks lapkričio 2, sekmadienį.

Markaus ir Reginos Ignatavičių dukra Loreta susituokė su Walter Senin Šv. Jono Kr. par. bažnyčioje spalio 11 d. Pamaldų metu giedojo sol. V. Verikaitis. Vestuvių puotoje, kuri įvyko tos pačios par. salėje, dalyvavo gausus būrys svečių iš Toronto ir kitų vietovių. Svečių tarpe aktyviai reikiškes nariai sporto klubo "Vytiš", kuriame Ignatavičių šeima jau daug metų dalyvauja.

Savaitgalio rekolekcijos moterims spalio 3-5 d., kurias suorganizavo K.L.K. Mot. Dr. Jos Priskelimo par. skyrus Queen of Apostles namuose Port Credit, Ont., sutraukė 31 dalyvę. Graži išorinė ir vidinė aplinka visas maloniai nutiekė, o Tėv. G. Kijausko, JS, prasmingos konferencijų mintys padėjo kiekvienai giliau įžvelgti į save. Per dvi dienas sustiprėjusios dvasiškai ir pailsėjusios fiziškai, išsivežėme tvirtą pasiryžimą ką nors konkrečiai pozityvaus savęs tobulinimo darbe nuveikti. Gerb. rekolekcijų vedėjų išsamiai labai dėkingos už mums skirtą laiką, dvasinio atsinaujinimo mintis, kurios mums lydes atėities dienoje. Apgailestaujami, kad rekolekcijų prasmę ir naudą daugumos mūsų kolonijos moterų dar lieka nesuprasta. Tai rodo dalyvavusių skaičius. Koresp.

Kun. J. Kuzmickis, žinomas kaip rašytojas J. Gailius, dirbęs Bradfordo, Britanijos, lietuvių apylinkėje, viešėjo Toronte. Spalio 11 d. išvyko į Ročesterį. Lapkričio 9 d. dalyvaus literatūros vakare Čikagoje drauge su poetu Vl. Slaitu.

Priskelimo parapijos katalikų moterų skyrus ruošia virimo-kepimo kursus. Jie prasidės spalio 15, trečiadienį, ir truks iki gruodžio 3 d. (8 pamokos). Kviečiamos ponios ir panelės pasinaudoti proga pasitobulinti šame mene. Registracija — spalio 15 d. 7.30 v.v., parapijos parodų salėje (įėjimas iš kiemo). Mokestis — \$5. Visos kviečiamos.

City Driving School

Pripažinta Ontario Safety Lygos. Baigę šią mokyklą gauna pigesnę autovežiavimo draudimą. Nėkamai nurodymai klaseje ar namuose turėtume laikintis taisyklių. Mokytojai pataria, kaip stovėti standartinis ir automatinis automobilis. 1076 BATHURST ST. Tel. LE 2-3656. Rytose HO 6-1331

Parduodamas

IVAIRIAUSI KIEKIAI SIŲ METŲ SVEIKIAS nepasterizuotas medus KORIAIS AR INDUOSE. Skambinti tel. 534-0563 30 Dewson St., Toronto 4. Ont.

Priskelimo par. žinios

— Spalio 12 d. per Sumą atsiveikinta su T. Pauliu, kuris spalio 14 d. išvyko į Brooklyną vienuolyną pradžioje talkinti Kultūros židinio vajui, o vėliau perimti spaustuvės vedėjo pareigų. Atsiveikindamas parapijos vardą, kleb. T. Placidas suminėjo T. Pauliaus per 16 Toronte praleistų metų nuveiktus darbus, pabrėždamas, kad dauguma jaunimo organizacijų narių į lietuvišką veiklą atėjo per "Aušros" sporto klubą, kuriam T. Paulius pašventė daugiausia energijos. T. Paulius savo atsiveikimo žodyje dėkojo visiems, kurie talkino jo darbuose; prisipažino Priskelimo parapijose praleidęs savo kunigystės "medaus mėnesį", nes tai jo pirmoji paskyrimo vieta; čia patirė didžiausmą ir gautas pamokas būsiams neįkainojamas turtais jo tolimesnei veiklai. T. Paulius dar kartą dėkojame už darbą, pasišventimą ir visados giedrą nuotaiką. Sėkmės ir Dievo palaimos naujuose darbuose!

— Spalio 15 d. pradėtos gregoriškos Misijos už a.a. V. Girdauską; šio kadieniai jos bus 8 v., o sekmadienį, 12.15 v.; šios Misijos sudarytos iš bičiulių laidotuvių metu užprašytų pavienių Mišių; šį seštadienį, 9 v. — už a.a. V. Kartavičienę, užpr. p. Mikalauskienės ir už a.a. V. Vaidotą, užpr. p. Vaidotienės; sekmadienį, 11.15 v. — p. A. T. Balnių int., užpr. šeimos bičiulių.

— Šį sekmadienį — specialią rinkliavą misijoms.

— Atlikti metinių rekolekcijų į Brooklyną yra išvykę T. Benediktas ir T. Ambrozijus. Grįš kitos savaitės pabaigoje.

— Kt. savaitę bus lankomos tos šeimos, su kuriomis iš anksto susitarta.

— Chorų repeticijos: trečiadienį, 7 v. v. — bendra studentų; ketvirtadienį, 7.30 v. v. — bendra suaugusių; penktadienį, 6.30 v. v. — bendra vaikų. — Lituanistinis seminaras — penktadienį, 7 v. v., parapijos namuose. — Pirmos Komunijos ir katechetinės pamokos vaikams pradėdamos šį sekmadienį po 10 v. Mišių. Registracija ir pamokos — L.V. Namuose. Religijos pamokos gimnazistams prasidės spalio 26 d. po 10 v. Mišių, muzikos studijoje. Lankantiems valdines gimnazijas pamokos privalomos.

— Virimo-kepimo kursai — spalio 15 d., 7.30 v.v., didžiosios salės virtuvėje. Registracija vietoje; įėjimas iš kiemo pusės.

— Geriausi linkėjimai jaunavedžiams Alfred Rost ir Mildai Romanovaitė.

— Pakrikštytas Robin Lee Ray.

Priskelimo parapijos kredito kooperatyvo žinios. Petronėlė Urbonienė, dirbusi bankelyje ketletą metų, nuo š.m. spalio 20 d. pasitraukė iš tarnybos. Stud. Regina Varanavičiūtė, dirbusi visą vasarą bankelyje, grįžo į Hamiltoną testuoti studijų MacMaster universitetą. Studijuojama meno istoriją ir yra sukurusi nemažai eilėraščių ir beletristikos kūrinių, kurie spausdinami angliškose spaudoje. Eilėraščių yra parašiusi ir lietuvių kalba. Pastoviai pradėjo dirbti Juozas Dvilaitis, ilgametis banko bendradarbis, vienas aktyvesniųjų banko organizatorių. Nuo spalio 6 d. bankelyje pradėjo dirbti Birutė Balčiūnaitė, neseniai atvykusi iš Anglijos, Bradfordo miesto. Birutė yra gimusi Anglijoje, baigusi anglų gimnaziją, dirbusi vienerius metus dideliame anglų banke. Dalyvavo vietos lietuvių kolonijos veikloje, vadovaudama "Atžalynų" tautinių šokių grupei. Vėdėjas J. Varanavičius, atsikėlęs iš Hamiltono, galutinai permė banko reikalus tvarkymą, atpalaiduodamas valdybos narius nuo techniško darbo. P a p i l d a n t anksčiau paskelbtą informaciją apie termininius indėlius, paaiškinama, kad už juos gyvybės drauda nemokama. B. inf.

"Lituanians in Canada" leidinį po vasaros atostogų vėl užsako paskirti tautiečiai sau, savo vaikams, draugams kitataučiams. Taip pat jį užsako kanadiečių bibliotekos ir kaikurios paroduotuvės. Leidinys gaunamas "TZ" administracijos.

"Lituanians in Canada" leidinį po vasaros atostogų vėl užsako paskirti tautiečiai sau, savo vaikams, draugams kitataučiams. Taip pat jį užsako kanadiečių bibliotekos ir kaikurios paroduotuvės. Leidinys gaunamas "TZ" administracijos.

ATLANTIC

valgykla 1330 DUNDAS ST. W., TORONTO 3. Tel. LE 3-6045 LIETUVIŠKI PATIEKALAI NAUJI SAVININKAI V. ir V. IVANAUSKAI

Maloniai kviečiame visus atsilankyti į tradicinį ateitininkų tėvų komiteto ruošiamą

HAVAJŲ VAKARĄ

spalio 18, šeštadienį,

Toronto Priskelimo parapijos didžiojo auditoriojo.

• TURTINGA LOTERIJA • IDOMI PROGRAMA

• STIPRŲS GERIMAI • SKANŲS UŽKANDŽIAI

GROS VOLPINNY'S ORKESTRAS

Bilietai suaugusiems — \$2.50, studentams — \$1.00

Vakaro pradžia 7 v.v.

Programa 8 v. v.

MALONIAI KVIEČIAME JUS ATSILANKYTI Į LIETUVIŲ NAMŲ DALININKŲ RUOSIAMĄ

RUDENS BALIŲ,

kuris įvyks

1969 m. spalio 18, šeštadienį, 7 v.v.,

LIETUVIŲ NAMŲ SALEJE, 1129 DUNDAS ST. W.

SOKIAMAS GROS D'AMICO ORKESTRAS

Gerimams ir užkandžiams veiks turtingas bufetas.

Savo atsilankymu paremsite Lietuvių Namus.

Įėjimas asmeniui — \$2.00

L. N. Valdyba

A.a. Elena Kučiūnienė-Vytūtė, muziko Aleksandro Kučiūno žmona, po ilgos ir sunkios ligos, mirė spalio 7 d. Seattle, Wash. Palaidota Santa Monica, Calif., spalio 13 d. Vėlonės vyras profesorius Seattle Western universitete, sūnus Jurgis dirba prekybos srityje V. Vokietijoje. Toronte gyvena vėlonės gimnė — p. Gruodžiai.

Buvę Alytaus gimnazijos mokytojai ir mokiniai rengia suvažiavimą š.m. lapkričio 28 d. Čikagoje Jaunimo Centre. Tai progą bus paminėta 50 metų gimnazijos sukaktis, surinkta tūkstantinė L. Fondui, suruošta meno paroda, pamaldos ir banketas. Toronte šio suvažiavimo reikalais rūpinasi Br. Saulėnas, 160 Humblercrest Blv., Čikagoje — E. Juknevičius, 8741 So. Albany, Chicago, Ill. 60642.

IVAIRIOSE LIGONINĖSE atliekama praktika ir baigęs ligonijų priežiūros bei praktiškos medicinos kursą B. NAUJALIS vėl reguliariai priima pacientus SVEIKATOS KLINIKOJE, 460 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONT. Priėmimo valandos nuo 8 v. ryto iki 8 v. vakaro, susitarus telefonu LE 8-8008.

PADEKA

Negalime praėti nepadėkoje savo mieliems bičiuliams ir giminėms, kurie atsilankė į mūsų namus ir mus gausiai apdovanojo 20 metų vedybinio gyvenimo sukakties proga. Mūsų nuosirdi padėka už vertingas dovanas: p.p. M. A. Adamavičiūsiams, M. M. Galinaičiams, E. V. Abramavičiams, F. Brown, E. R. Draudvilams, A. S. Kavaliuskams, Z. D. Kazlauskams, R. J. Pleiniams, P. Pleiniui, B. T. Staniliūnams, A. P. Skilandžiūnams, L. A. Ungeičiams, E. A. Underiams, C. A. Venckams, L. Vyšniauskui, L. Vidugirui. Be to, dėkojame p.p. E. K. Norkams (Hamilton), Mrs. Marshall, V. A. Tautkevičiams (Windsor) už puikias gėles ir sveikinimo telegramą. Dar kartą nuosirdus žemaitiškas aciu — Dėkingi J. B. Maziliauskai

A. IR B. TAILORS vyriškų drabužių krautuvė (sav. A. B. Beresnevičiai) skelbia didelį vyriškų žieminių apsiaustų (palčių) išpardavimą; taip pat turi sportinių švarkų ir ribotą kiekį eilinių žymiai sumažintomis kainomis.

PARDUODAMAS 10 akrų geros žemės sklypas, 300 pėdų ant Nottawasaga upės, prie asfaltuoto kelio. \$1.000 už akrą. Tel. 239-5731

ATLIEKU VISUS NAMŲ MEDIZIO REMONTŲ DARBUS. TEL. 535-4724.

PLUMBING and HEATING J. LISAUSKAS, VALDŽIOS PRIPAZINTAS PLOMBERIS, ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŲ IR APSIDUOTŲ DARBUS.

Darbas sąžiningas ir nebrangus. 148 Westminster Ave., Toronto Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

Fleet Electric Co. Ltd. ELEKTROS RANGOVAS Atlieku visus elektros įrengimo darbus Toronte 923-7194. Sav. A. Čaponis

Mieli geradariai, kaip jau skaitėte perėitą savaitę, spalio 15, trečiadienį, 7.30 v.v., L.V. Namuose yra ruošiamas pobūvis, į kurį kviečiu buvusius ir naujus geradarius. Bus proga pasikalbėti, susipažinti su mūsų veikla ir įsijungti rėmėjų talykon. Iki pasimatymo — Sesuo Ignė

Pirmieji šio rudens šokiai — šį seštadienį, 7 v.v., Priskelimo par. salėje. Tai tradicinis Havajų vakaras. Idomi programa, turtinga loterija, dar negirdėtas orkestras. Kviečiama visa Toronto ir apylinkių visuomenė. Bus atskiri stalai jaunimui. Rengėjai

Vengrų sukilimo metinės — šį sekmadienį, spalio 19 d., 2.30 v.p.p., Harbord Collegiate Institute, 286 Harbord St. Kviečiami ir lietuviai.

"Dainos" grupės susirinkimas — šį sekmadienį, spalio 19 d., 3 v.p.p., pas M. F. Yokubynienę, 281 Durie St. Tel. RO 2-0498. Visos narės ir prijaunčios kviečiamos dalyvauti. V-ba

Religinės muzikos koncertas — spalio 21, antradienį, 8.15 v. v., Alhambra United Church, 1573 Bloor St. W. Programą atliks Ona Beresnevičienė ir Alfred King. O. Beresnevičienė Yčaitė turi konservatorijos diplomus — pianino mokytojos, pianistės, vargonų mokytojos, taipgi Royal College of Organists pažymėjimą. Ilgą laiką ji vargoninkavo Lietuvių Evangelikų Liuteronų Išganytojų bažnyčioje, o dabar — United Church. A. King yra Alhambra bažnyčios vargonininkas, parašęs keletą kūrinių vargonams. Koncerto programoje — žymių kompozitorių kūrinių. Toronte lietuviai kviečiami dalyvauti. Įėjimas nemokamas.

Pirmasis rudens kultūrinis rengimas, Metropolitan operos iškiliolis solistės Lilijos Šukytės koncertas, įvyks spalio 26, sekmadienį, 4 v.p.p., Brockton High School salėje (Brock ir Bloor kampe). Jis siejamas su Toronto lietuvių kapinėse palaidotųjų pagerbimu. Koncertą globoja apylinkės valdyba. Bilietai gaunami sekmadieniais prie parapijų: suaugusiems — \$3.00, moksleiviams — \$1.50.

KLB Toronto apylinkės valdyba metinę solidarumo įnašų rinkliavą organizuoja sekmadienį, spalio 26, prie visų lietuvių bažnyčių vokeliais. Šį sekmadienį solidarumo įnašų vokeliais išdalinti prie bažnyčių, o už savaitės apyl. valdyba juos surinks. Ši auka įgalina Bendruomenę plėsti darbą, paremti lietuviškas institucijas, centrinę Kanados lietuvių organą KLB krašto valdybą jos visą Kanadą apjungiančioji veikloje. Solidarumo įnašas metams yra \$2 nuo kiekvieno dirbančio lietuviu.

VL Pūtvio šaulių kuopos susirinkimas — spalio 26, sekmadienį, 2 v.p.p., salėje virš "TZ" redakcijos. Jame bus aptartas 15 metų sukakties paminėjimas, rengiamas š.m. lapkričio 29 d. kartu su kuopos metinių rengimų. Bus prisakinti priesaikos dar nedavę šauliai. Brolių ir sesių šaulių dalyvavimas privalomas. Spalio 19, sekmadienį, rengiama kuopos šaulių išvyka į Hamiltoną pas medžiotojus. Informacijų teirautis kas kuopos sporto ir šaudymo vadovą V. Keturakį tel. 651-1239. Valdyba

Kanados lietuvių katalikų suvažiavimas jau čia pat — lapkričio 1 ir 2 dienomis Toronto Priskelimo par. salėje. Parapijos, organizacijos ir institucijos parens savo atstovus, kurie galėtų aktyviai dalyvauti suvažiavimu darbuose. Kadangi tai pirmas tokio pobūdžio suvažiavimas, organizacinis komitetas parežia visą vienietų, ypač parapijų, dalyvavimo svarbą. Jis laukia atstovų ir iš tolimųjų vietovių. Plačiau žiūr. 2 psl.

Šį rudenį "Tėvikiškės žiburiams" sueina 20 metų. Toji suaktis bus plačiau paminėta š.m. lapkričio 30, sekmadienį, specialia iškilme. Ta proga bus trumpa oficialioji dalis, koncertas ir banketas Priskelimo auditoriojoje. Dalyvauti bus kviečiami "TZ" darbuotojai, bendradarbiai ir plačioji visuomenė. Meninei daliai pakviesti solistai — Daiva Mongirdaitė, Jonas Vaznelis, akompaniatare Dalia Viskontienė. Primenama, kad tai specialia iškilme, skirta "TZ" dvidešimtmečiui paminėti. Tradicinis spaudos balius įvyks žiemos metu.

Metropolitinio Toronto jungtinio organizacija "United Appeal" šiuo metu vykdo aukų vajų miesto labdaros įstaigoms išlaikyti. Tokių įstaigų mieste yra 75, kurių darbuose talkina, be profesinių tarnautojų, 30.000 savanorių. Šiais metais siekiama surinkti \$12.000.000 — žymiai daugiau nei anksčiau, nes miestas smarkiai paūgėjo. Kasmet Torontas paauga 50.000 asmenų. Aukų vajų vykdo 42.000 rinkėjų. Kviečiami aukoti visų tikybų asmenys bei grupės, nes surinktos sumos skirstomos visų tikybų labdaros įstaigoms.

MONTREALQUE

Šv. Kazimiero par. žinios

— Rugsėjo 27, šeštadienį, parapijos salėje įvyko pirmasis rudens rengimas — grybų vakarienė ir koncertas. Meninę programą išpildė sol. Genė Capkauskienė, akompanuojant M. D. Roch. Pirmoji dalis susidėjo iš liaudies dainų, antroji — iš operų ištraukų. Vakarienes metu klebonas dėkojo visiems už gausų atsilankymą. Atsilankiusieji buvo labai patenkinti programa ir skaniais, sumani šeiminingai paruoštais valgiais. Truputį buvo sugadinta šokėjų nuotaika, nes šokiams grojo tik vargonų muzika, o ne kaip įprasta — orkestras. Parengimas davė \$616 pelno.

— Spalio 24, 25, 26 įvyks parapijos bazaras. Klebonas prašo visus parapijiečius laiku grąžinti bilietų knygetes. Visi turime prisidėti prie bazaro pasisekimo, nes tai yra parapijos didžiausias pajamų šaltinis. Siemiet mūsų parapija turėjo daug išlaidų ir dar jos nesibaigia. Atsirdo nenumatytų reikalingų darbų.

— Prieš porą savaitių pradėtas bažnyčios pamatų remontas. Šį darbą vykdo lietuviai.

— Spalio 5 d. pradėjo giedoti parapijos chorai 10 ir 11 pamaldų metu. Klebonas nuosirdžiai kviečia visus, kas turi gerą balsą ir klausą, įsijungti į chorų eilės.

— Šią savaitę klebonas lanko parapijiečius Rosemount — nuo Viau ir rytus iki Lacordaire gatvių.

— Užpračio sekmadienio rinkliava — \$150.30. K. A.

Seštadieninės mokyklos dvidešimtmečio minėjimas-balius rengiamas spalio 18, šeštadienį, 7.30 v.v., AV par. salėje. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti. Čia bus pagerbti mokytojai, dirbę mokykloje nuo pat jos įsikūrimo, čia susitiks ir pirmieji jos mokiniai. Meninę programą atliks jaunesnieji talentai, daugiausia buvę ir dabartiniai šios mokyklos mokiniai, vadovaujami B. Nagienės. Bus meno kūrinių loterija, bufetas, užkandžiai.

Seštadieninės mokyklos vedėja yra J. Blauzdžiūnienė; skyrių mokytojai: J. Baltuonienė, E. Navikienė, M. Verbylienė, G. Gedvilienė, M. Malcienė, S. Ališauskienė. Lituanistinių kursų (7-9 skyriai) mokytojai: istorija — R. Otto, geografijos — S. Baršauskas, lietuvių kalbos — sesuo J. Saulaitytė, liet. literatūros — p. Jonynienė, tautinių šokių — H. Lapinienė, tikybos — kun. dr. F. Jucevičius, kun. L. Zaremba, SJ, sesuo Margarita. Iš viso yra 114 mokinių. Tikimasi, kad šis skaičius dar padidės. Seminaras veikia tose pačiose patalpose kas antrą seštadienį. Jį lanko 15 klausytojų, vadovauja dr. Ilona Gražytė. Gauti nauji vadovėliai mokiniams. Tėvai prašomi atsiųsti pinigų per savo vaikus.

Metinis seštat. mokyklos tėvų susirinkimas — spalio 26, sekmadienį, po 10 v. Mišių AV par. salėje. Susirinkimo darbotvarkė bus pasiūsta tėvams per mokinius. Komitetas prašo visus dalyvauti — bus daromi svarbūs nutarimai.

Aušros Vartų par. žinios

— Spalio 19 sekmadienis yra Misijų diena. Bus specialios rinkliavos. Galite pasinaudoti vokeliais, padėtais prie įėjimo.

— Šv. Onos Draugija organizuoja bendrą Komuniją spalio 19 d., 11 v. Po pamaldų bus bendri pusryčiai. Draugijos valdyba kviečia visas nares ir kitas moteris šv. Komunijai ir pusryčiams.

— Paskutinis spalio mėnesio sekmadienis yra skirtas Kristaus Karaliaus garbei. Montrealeio moksleiviai ateitininkai rengia ta progą minėjimą.

— Aušros Vartų parapijos choras rengia pirmosios savo plokštelės pasirodymą seštadienį, lapkričio 1 d.

— Šiais metais lapkričio 2 d. sutampa su sekmadieniu. Tokiais atvejais Vėlinės yra švenčiamos pirmadienį, lapkričio 3 d. Pirmadienio vakare turėsime specialias pamaldas už mirusius.

— "Grybų vakarienė" bus lapkričio 8 d., 7 v.v. Organizuoja Šv. Onos Draugija. Šia proga bus ir kaukių balius, kuriame geriausias kaukės bus premijuojamos. Įėjimas — \$3.

— Aukų parapijai — p. Ilgūnas: \$15; po \$10: p.p. Adomėnas, Saltenis ir A. Vilimas.

— Užpraėjusį sekmadienį bažnyčioje surinkta \$182.96.

Lietuvių radijo pusvalandis, vedamas L. Stankevičiaus, atšventė 6 metų sukaktį. Ta proga Dow svetainėje buvo suruoštas minėjimas, kuriame dalyvavo virš šimto kvietusių svečių. Išlaikyti radijo pusvalandį negausios Montrealeio kolonijoje nėra lengva, nes lietuvių prekybininkų mažai, todėl pastoviu skelbimų vos keli. Jų tarpe pastoviausias yra "Litas". Anglis ir prancūzas sunku prisivilioti. L. Stankevičius pabrėžė, nedrąsiai pradedas septyniuosius metus. Prašė visų paramos. J. L.

Pavargimas ar apsilaidimas? Kaip jau buvo skelbta, spalio 25 d. per Radio-Canada turėjo būti transliuojama lietuvių muzikos valanda, kurią parūpino Aloyzas Stankevičius — A. Stanke. Deja, neatsirado kas minėtą programą atliktų. Buvo pakviesta pora asmenų, bet kai reikėjo programą užrekuoti radijo studijoje, niekas neatvyko. J a u č i a mas "pavargimas", montrealiečių tarpe. Dėlto kenčia visa lietuviškoji veikla. Baliaus, nugarimams dar kol kas energijos užtenka. J. L.

KANADOS IVYKIAI

Atkelta iš 1-mo psl. kad 20% provincijos gyventojų kalba angliškai. Didžiosios Du Pont firmos viceprez. F. S. Capon išpėjo komisijos narius nereikalauti prancūzų kalbos įvedimo stambiuoju bendrovių centrines įstaigose, nes jos tada bus priverstos išsiskirti iš Kvebeko. Pasak F. S. Capon, tokioms bendrovėms priklausančiose gamyklose jau dabar yra vartojama prancūzų kalba, o centrai turi laikytis anglų kalbos, nes jiems tenka spręsti problemas, susijusias su visa Kanada ir JAV.

APSIDRAUSK!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC. GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

P. ADAMONIS

Chartered Insurance broker

Su teise dirbti Quebeco ir Ontario Provincijose

3907A ROSEMONT BLVD.

Tel. OFF.: 722-3545

RES. 256-5355

Sekr. M. ARLAUSKAITE, tel. 722-3986

S-tos "Lite" nr. 752D

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

TELEFONAS 727-3120

VISŲ RŪSIŲ DRAUDA

6695-35th Avenue, Rosemount, Montreal, 409, P.Q.

ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A.C.S.C.I.B. 727-3120

NAMŲ: ARVYDAS RUDZEVICIUS, A.I.B. 271-5758

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827